

Liboje, april 1985

Leto 28 — Številka 1

LIBO

249/1985

1119871347,1

COBISS •

OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE

GLASILO KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE-CELJE

O ZAKLJUČNEM RAČUNU 1984 MALODRUGAČE

Za nami je zopet leto, v katerem smo dosegli poslovne rezultate, katerih se nam ni treba sramovati. V naši panogi smo v vseh pokazateljih, pa naj si bo to produktivnost, akumulativnost, rentabilnost, osebni dohodki itd. v samem vrhu.

Že večkrat so pri poslovnem združenju postavili vprašanje, kje so razlogi za naše zelo dobre rezultate v primerjavi z relativno zelo slabimi rezultati v večjem delu drugih tovarn naše panoge. Na to vprašanje jim odgovorjamo, da ti rezultati niso nastali in ne nastajajo sami od sebe, temveč so rezultati določene kontinuitete v naši poslovni politiki. To mislimo zlasti na naslednje:

- v izvoz smo se vključili že pred 20 in več leti, ko je družba bila dokaj indferentna do tega ali je izvoz večji ali manjši. Že takrat smo se zavedali, da bo prej ali slej prišlo do podobne situacije, kakor jo imamo danes, ko izvoz pomeni za DO biti ali ne biti. Poleg tega smo se zavedali, da DO lahko napreduje le, če se vključi v svetovno tržišče in v trende, ki vladajo v panogi na svetovnem trgu.
- Cena, ki smo jo plačali za vključevanje v svetovno tržišče je bila dokaj visoka, saj smo včasih izvažali tudi po cenah, ki so bile za 20 do 30% in še več nižje kot cene na domačem trgu. Vendar to se nam danes izplača. Nimamo težav s preskrbo z uvoženim materialom, občasno imamo celo določene viške deviz, katere združujemo z drugimi delovnimi organizacijami, naučili smo se, kako je treba delati in poslovati na tujih trgih. V panogi smo si z oz. na ta naš izvoz, asortiman in delno tudi glede kvalitete ustvarili lep renome in naši poslovni partnerji nas tretirajo kot resnega in pomembnega partnerja.
- Tu in tam se sliši pripomba »dobro vam gre zaradi izvoza v Rusijo«. Nekaj resnice je tudi v tem, vendar izvažamo praktično več na zahod kot na vzhod. Poleg tega pa ni nikomur prepovedano da izvažna na vzhod. Izvoz na vzhod tudi ni prav nič enostavnejši kot izvoz na zahod. Mi smo dolga leta delali na tem, da se vključimo v izvoz v Rusijo. Sodelovali smo na številnih razstavah, poslali ogromno vzorcev in ponudb,

predno je prišlo do posla. Danes se nam to vrača, saj je posel za Rusijo cenovno in količinsko tak, da si takšnih poslov lahko samo želimo.

- Naša proizvodnja je za jugoslovanski trg že v sedanjih razmerah prevelika. Zato je nujno, da gre del proizvodnje v izvoz. V naslednjih letih bo to še bolj pomembno, saj bomo povečali proizvodnjo mi, povečujemo pa jo tudi naši konkurenti, t. j. Bratunac, Kičevo, Ohrid, Kaniža in še nekateri se pripravljajo na proizvodnjo našega tipa. Danes ti še ne predstavljajo resnejše konkurence, ker se borijo z najrazličnejšimi težavami, vendar konkurence se ne sme nikoli podcenjevati. Tudi nas so včasih nove porcelanske tovarne podcenjevale, danes pa gre nam veliko boljše kot njim. Zato bo treba vložiti še več naporov za povečanje izvoza.
- V naši poslovni politiki nismo nikoli šli v neke velike investicije z velikimi dolgovi. DO smo razvijali postopno, v glavnem z akumulacijo, ki smo jo sami ustvarili. Danes praktično nimamo dolgov, tu ne upoštevam tekočih kratkoročnih izvoznih kreditov in zbran imamo denar za gradnjo nove peči. Realnost pri obsegu investicij in pri zadolževanju se nam danes prav tako obrestuje, saj so obresti v večini DO ena od najbolj problematičnih stroškovnih postavk.
- Izgled tovarne res ni reprezentativen, ker smo pač podedovane objekte prilagajali potrebam. Menim pa, da so delovni pogoji dobri več ali manj v vseh oddelkih. V nekaterih oddelkih so ti delovni pogoji celo boljši kot v novih tovarnah, kjer so v glavnem vse faze proizvodnje pod eno streho in zaradi tega klimatske in ekološke razmere dokaj sporne.
- Vkljub temu, da pogosto kritiziramo, glede delovne in tehnološke discipline, pa moramo le priznati, da ta ni tako slaba in da smo le uspeli zagotoviti določen red v DO. Menim, da je prav tu tudi eden od razlogov, da so naši rezultati boljši kot v sorodnih tovarnah.

— Osebni dohodki so v preteklem letu porasli za nekaj več kot 70%. Mislim, da smo s tem nadoknadili vsa zaostajanja iz prejšnjih let ter da smo sedaj relativno dobro plačani za naše delo, seveda v jugoslovanskih razmerah.

- Doseženi nivo rezultatov pa je potrebno vzdrževati in naprej razvijati. To pa ni in ne bo lahko. Samo s prepričevanjem zaposlenih, da je potrebno več in boljše delati tega ne bomo dosegli. Za doseg tega bodo potrebni določeni organizacijski ukrepi. Vrsto teh zadev, katere smatramo za trenutno najbolj aktualne so zajete v stabilizacijskem programu, katerega več ali manj vsi poznate. Zato bi tu omenil le nekaj tistih ukrepov, ki direktno tangirajo vsakega posameznika. Tu mislim zlasti naslednje: Revidirane norme, katere veljajo od 1. 1. 1985 so ponekod kamen spotike. Nekateri, katerim je uspelo pred revizijo doseči nizko in prenizko normo se ne morejo sprijazniti s tem, da morajo biti normativi za delo vsaj približno za vse enaki. Nekateri poizkušajo s pasivnim odporom dokazovati, da so nove norme previsoke. Mislim, da to ni res, saj še vedno ljudje 10 — 15 minut pred uradnim zaključkom dela oblečeni čakajo na odhod. Druga prav tako problematična zadeva so bolniški in drugi izostanki, kateri so se v zadnjih treh letih povečali za skoraj 100%. Uvedba posebnega dodatka za posebno prizadevanje pri izpolnjevanju planskih nalog je situacijo precej izboljšala. Manj je zamud, manj je izostankov, zlasti pa je manj izostankov za varstvo družinskih članov in podobnega.
- Uvajamo tudi ukrepe za izboljšanje kvalitete dela. obvezno označevanje izdelkov v livarni in slikarni za začetek akcije, v kateri moramo priti do tega, da bo plačano le dobro delo. Skratka za vse tisto, kar vemo, da v našem delu ni dobro, da bi bilo lahko bolje in da bi lahko dalo boljše poslovne rezultate, moramo najti organizacijske rešitve.
- Nekaj besed še o našem nadaljnjem razvoju. V zadnjih letih smo marsikaj uredili, kar nas je leta in leta motilo. Tu

mislim zlasti na probleme notranjega transporta, lesenih barak itd. Prva večja investicija mora biti, o tem smo si verjetno vsi edini, zamenjava biskvitne peči. Nova peč mora biti večja in glede porabe energije bistveno bolj racionalna. To bo sigurno korak naprej v razvoju, saj bi nova peč naj dala bistveno večjo proizvodnjo, pri približno isti potrošnji energije. Kljub vsemu temu pa tehnološkega zaostanka v primerjavi z razvitimi državami še dolgo ne bomo presegli. Tehnološko razviti svet je na podražitev nafte reagiral tako, da je na vseh področjih razvoja uporabil najnovejše izsledke znanosti. Poseben poudarek je dal razvoju mikroelektronike, informatike, robotizacije, novim materialom in novim energetskim virom. Pri nas pa so seveda dane male možnosti za posodobitev opreme in to zlasti tiste opreme, ki je vezana na uvoz. To nas vedno bolj oddalja od dosežkov naprednega industrijskega sveta. Ta-

kšno stanje bo verjetno trajalo še nekaj časa. Eno pa kljub takim razmeram lahko storimo in sicer naši tehnični kadri bi se morali bolj pripravljati na čas, ko bo teh omejitev manj. Menim, da se naši kadri vse premalo trudijo, da bi si iz literature, ki je na razpolago, pridobili znanja, ki jim bo še verjetno potrebno. Stalno individualno izobraževanje, stalno spremljanje kaj se na področju tehnike v svetu dogaja, je naloga in dolžnost teh kadrov.

— Tudi vsebina dela naše razvojne službe se bo morala spremeniti. Ta služba mora postopoma postati usmerjevalec dolgoročne tehnološke orientacije tovarne in še več delati na raziskovalnem in razvojnem področju. Ta služba bo morala postati center inovacijske dejavnosti in novih kombinacij proizvodnih dejavnikov tako pri nastajanju novih proizvodov kot tudi pri uvajanju novih metod dela in proizvodnje. TF

POVZETEK IZ POROČIL K ZAKLJUČNEMU RAČUNU

Rezultati poslovanja DO KIL v letu 1984:

Elementi	plan 1984	realizacija 1983	realizacija 1984	indeksi	
				84/pl	84/83
Celotni prihodek	838.111.600	748.822.617,94	1.241.660.832,96	148	166
— por. sred.	483.953.600	398.043.274,65	586.780.244,97	121	147
Dohodek	354.158.000	350.779.343,29	654.880.587,99	185	187
— obv. iz doh.	64.489.300	56.745.532,35	110.201.995,75	171	194
Čisti dohodek	289.668.700	294.033.810,94	544.678.592,24	188	185
— bruto OD	191.482.000	166.209.252,50	290.276.842,60	152	175
Skladi	98.186.700	127.824.558,44	254.401.749,64	259	199

Primerjava razdelitve celotnega prihodka po TOZD in za DSSS je bila podana na zborih in delavskih svetih. Delitev za delovno organizacijo podajamo v Keramiku skupaj z nekaj osnovnimi ugotovitvami, ki so bile značilne za leto 1984.

Doseženi rezultati so dobri. Delno so rezultati našega dela, delno pa rezultat ugodne situacije, ki je vladala na trgu za naše izdelke.

Pri analizi prodaje kot glavne kategorije pridobivanja celotnega prihodka ugotavljamo, da je večja količina prodanega blaga vplivala na dosežen celotni prihodek (dosežen od prodaje blaga) 14%, sprememba asortimana z boljšo dekoracijo, ter večje cene naših izdelkov, pa ostalo.

Dosežen dohodek je odraz večje produktivnosti (količinsko 10%), ter boljšega in skrbnejšega gospodarjenja z materialnimi sredstvi. To nam kaže tudi manjša indeksna poraba materialnih stroškov od porasta celotnega prihodka.

Izračunov, koliko so na ustvarjen dohodek vplivale investicije in koliko inovacije, nimamo. V zadnjih letih večjih vlaganj nismo imeli, ampak smo postopno obnavljali in dopolnjevali obstoječe.

Prav tako je težko meriti vpliv inovacij na dosežen dohodek. Že sama narava dela nas sili v to, da so inovacije in izkoriščanje zna-

nja stalno prisotne v naši dejavnosti. V letu 1984 smo imeli 9 tehnoloških inovacij. Dve od teh sta bili nagrajeni po pravilniku in inventivni dejavnosti.

Delež izvoza v celotnem prihodu je bil 28%. Procent bi bil lahko še večji, če v začetku leta ne bi prišlo do že znanih težav okoli Se glazure.

Blagovna menjava s tujino je bila nekoliko manjša (tonsko in \$) v primerjavi z letom 1983, vendar kljub temu dobra. V letu 1984 smo izvozili za 1053,3 ton izdelkov. Vrednostno to znaša 322.168.215,— din ali 34% celotne vrednostne prodaje. Na konvertibilni trg smo izvozili za 154.427.463,50 din ali cca 48% vrednosti celotnega izvoza, ostalo 52% smo izvozili na klirinški trg.

Če primerjamo naše izvozne rezultate z resolucijo se nam na prvi pogled zdi, da se je ne držimo. Če pa pogledamo podatke bolj dolgoročno, oziroma trend nekaj let, pa nam da to drugačno sliko.

Po resoluciji naj bi dosegli po letih naslednjo vrednost izvoza.

Leto 1982	436.085 \$
Leto 1983	523.302 \$
Leto 1984	627.962 \$ in
Leto 1985	753.555 \$
skupaj	2.340.904 \$.

Mi pa smo dosegli v

letu 1982	740.099 \$
letu 1983	1.590.237 \$
letu 1984	1.064.490 \$
Skupaj	3.394.826 \$.

Že v treh letih smo izvozili več, kot nam narekuje resolucija za 4 leta.

Vedeti moramo, da ni mogoče aktivnost delovne organizacije v izvozu meriti striktno vsako leto z doseženimi procenti. Tudi posli na tujem trgu so eno leto slabši, drugo leto boljše. Ugodnost za plasma našega blaga se prav tako spreminja kot doma.

V letu 1984 smo uvozili surovin in materiala za cca 36% vrednosti izvoženega blaga v celoti ali drugače povedano pokritje uvoza z izvozom je 2,75 kratna, konvertibilni trg pa je bil pokrit 1,44 kratno.

Situacija na trgu surovin in materiala je bila v začetku leta 1984 precej kritična. Dobaviteljem je primanjkovalo materiala, nekateri so čakali na povišanje cen, nekateri so izvažali, da so si s tem zagotovili potrebne devize. Vse to je oteževalo nabavo surovin in materiala. Po sprostitvi cen se je stanje nekoliko normaliziralo.

Nabavna služba je nabavljala, kolikor se je v dani situaciji dalo. Kljub temu je zaradi nepravočasne dobave prišlo v letu 1984 do manjših zastojev in sicer v TOZD Grafit, ker je primanjkovalo Si—metala in grafita.

V TOZD Keramika do zastojev ni prišlo, je pa občasno prišlo do kritičnih situacij, ki pa so se pravočasno rešile.

Na področju zamenjave uvoženih surovin z domačimi ni bilo storjenih večjih premikov, saj za večino uvoženih surovin ni domačega nadomestila. Izjema so šamotne plošče, kjer smo storili dvoje:

1. S sovlaganjem v proizvodnjo ognjestalnega materiala si bomo zagotovili šamotni material za naše potrebe.
 2. Trenutno pa skušamo zmanjšati uvoz z nabavo pri firmi Elektroporcelan Izlake, ki je v zadnjem času intenzivno začela delati na osvajanju šamotnih plošč in podstavkov.
- Smo pa tudi v stiku s »Keramiko« Krapina, ki prav tako poizkuša razviti določeno proizvodnjo na tem področju.

Delež uvoženih surovin v celotni porabi surovin količinsko znaša 21%. Pri TOZD Keramika je ta % malo nižji in znaša cca 13%, pri TOZD Grafit pa je znatno večji cca 73%.

Ukrepji za boljšo, sprotnejšo ter kvalitetnejšo nabavo so zapisani tudi v našem stabilizacijskem programu, kot stalne naloge te službe.

Zaradi različnih asortimanov pogosto prihaja v proizvodnji do ozkih grl. V takšnih primerih si pomagamo s prerazporeditvijo delavcev iz oddelka v oddelke.

V letu 1984 prerazporeditev delovnega časa nismo uvajali. Prav tako nismo povečali izmenskega dela. Delo ob sobotah in nedeljah je potekalo po ustaljenem načinu.

V letu 1984 je vsak režijski delavec delal eno delovno soboto v proizvodnji.

Vzdrževalna služba je redno po svojih zmogljivostih skrbelo, da do večjih zastojev v proizvodnji ni prišlo.

Likvidnostni položaj naše delovne organizacije je bil skozi celo leto dober. Lastniki sredstev je bilo zadosti, koristili smo samo obratne kredite za pripravo izvoznih pošilk.

Ob koncu leta so nam na kontih terjatev ostale samo nepokrite obresti v znesku din 4.943.537,— Obveznosti do kupcev pa smo imeli 9.540.955,50 din, ki pa so se tekoče poravnale v roku 15 dni.

Program stabilizacije za leto 1984 smo sprejeli. V njem smo podali stalne in rokovno omejene naloge. Kako smo ureničevali in se ravnali v letu 1984 po tem programu vemo najbolje sami. Ko smo si zastavljali cilje za leto 1985 smo ugotovili:

- da na področju poopravitve delovne discipline ni bil storjen viden napredek
- na področju maksimalnega izkoristka delovnega časa tudi nismo veliko storili. Kljub tem glavnim ugotovitvam pa ne moremo reči, da v letu 1984 ni bilo nič storjenega.
- orodje za čiščenje šamotnih plošč je bilo usposobljeno
- organizacija dela v oddelku gmote se je uredila, norme se bodo dokončno uredile z revizijo
- poskrbljeno je, da se dnevna zaloga odžganih izdelkov sproti razvršča
- izolacija peči ter zračnih kanalov nad Nastran pečjo se je uredila
- gorilniki se redno vzdržujejo in še bi lahko naštevali.

Nekaj nalog je tudi takšnih, ki se niso izvršile zaradi nepravočasne dobave od strani dobavitelja in smo jih prenesli skupaj s stalnimi in novimi nalogami v dokončno realizacijo v letu 1985.

Delovna skupnost je po svojih najboljših močeh opravljala dela za oba TOZD in v neki meri tudi prispevala k dobrim rezultatom. Dohodek delovne skupnosti je odvisen od rezultatov proizvodnje in prodaje ter skupnega učinka delovne organizacije.

Delavci DO smo oziroma združujemo središča z drugimi delavci v skupnih naložbah. Imamo dva primera sovlaganj in sicer v proizvodnji mavca (Radika Debar) ter v proizvodnji ognjestalnega materiala. Obe sovlaganji imata za nas velik pomen.

V letu 1984 smo v celoti in tekoče poravnali vse obveznosti po samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih. Samoupravni akti so se sproti usklajevali s SaS v dejavnosti. Delo delavskih svetov in njihovih izvršilnih organov je potekalo dobro. Udeležba sicer ni bila stoo odstotna, vendar vedno takšna, da je delo omogočala. Sestanki so se sklicevali po potrebi.

Kršitve delovne discipline v letu 1984 so v primerjavi z letom 1983 v porastu. Izrečenih je bilo 64 disciplinskih ukrepov, medtem ko

so člani disciplinske komisije za 6 kršitev ugotovili, da ti delavci niso odgovorni za očitane kršitve.

Sindikalna organizacija je bdela nad socialno in materialno varnostjo delavcev. V letu 1984 je nadaljevala z aktivnostmi začrtanimi v predhodnih obdobjih. Zaradi padca življenjskega standarda je sindikat skozi celo leto spremljal najnižje akontacije OD

naših delavcev, ter ob primeru težke situacije pomagal materialno ali finančno.

Prav tako se je nudila denarna pomoč delavcem, ki so dlje časa odsotni zaradi bolezni.

Oceno, o delovanju našega sveta sindikatov, mladine ter ZK, so podali na občini, kjer so mnenja, da smo ena boljših organizacij v žalski občini po aktivnostih na tem področju. G. S.

UPOKOJENCI

Ker želimo izpostaviti evidenco delovne dobe naših upokoencev v KIL objavljamo seznam upokoencev, ki imajo nad 30 let od 25 do 30 let in od 15 do 25 let delovne dobe v Keramični industriji Liboje.

Opozarjamo vas, da je upoštevana samo delovna doba v Keramični industriji Liboje in opekarni Ložnica.

Prosimo vas, da se nam oglasite, če podatki niso točni.

Nad 30 let delovne dobe v Keramični industriji Liboje imajo naslednji upokoenci:

1. BRGLEZ Julijana
2. BALOH Anica
3. CILENŠEK Zofija
4. COLNARIČ Kristina
5. ČADEJ Jožica
6. DOLINŠEK Franc
7. FRECE Olga
8. GUZELJ Marija
9. GODLER Zorka
10. GOLAVŠEK Albina
11. GOMINŠEK Jože
12. GERMADNIK Vili
13. HIRSCHBERGER Emil
14. HOLCER Marija
15. HALADEA Marjan
16. HIRSCHERGER Franc
17. JURAK Anton
18. JELEN Pavla
19. JAGIČ Marija
20. KVEDER Karel
21. KRALJ Rozalija
22. KOTNIK Marija
23. KLAMFER Olga
24. KROFLIČ Valentina
25. KELNER Frančiška
26. KROŠEL Franc
27. LUKEŽ Maks
28. LEDNIK Anica
29. MIRNIK Elizabeta
30. MIRNIK Pavla
31. NEDELKO Ignac
32. OBLAK Rozalija
33. PETEK Ljudmila
34. POGAČNIK Mihaela
35. PLANINŠEK Rudolf
36. RIHTER Danijela
37. SATLER Ivan
38. SKOK Marija
39. ŠULER Jožefa
40. ŠMON Ivanka
41. ŠANCA Albin
42. TOMINŠEK Pavla
43. TEPEŽ Rozalija
44. TOMINŠEK Rozalija
45. WASSERMAN Angela
46. ŽELJAK Anica

II. Od 25 do 30 let delovne dobe v Keramični industriji Liboje imajo naslednji upokoenci:

1. BRECL Fanika
2. CENTRIH Pavla
3. COKAN Alojz
4. COKAN Jerica
5. DOBRAJC Anton
6. DŽOKIČ Milena
7. GROBELNIK Slavko
8. KROŠEL Anica
9. MACONI Ivan
10. MIHELAK Olga
11. PISTOTNIK Marija
12. PILIH Marija
13. PEČNIK Franc
14. PLANINŠEK Elica
15. ROM Pavla
16. ŠULER Darko
17. TRAVENŠEK Angela
18. UŽMAN Jože
19. VAŠ Olga
20. ZUPANC Jožefa
21. ZORIČ Pavla

III. Od 15 do 25 let delovne dobe v Keramični industriji Liboje imajo naslednji upokoenci:

1. BALOH Rudi
2. BUČER Leopoldina
3. BAUER Venceslav
4. BALOH Justina
5. CILENŠEK Marija
6. CVETKOVIČ Ivan
7. ČERENJAK Miha
8. DOBOVIŠEK Jože
9. DROBNE Fanika
10. FERČEC Cirila
11. GROBELNIK Franc
12. GOLČAR Franc
13. GODLER Rudi
14. GOTHE Marija
15. GUČEK Nada
16. GOLUBOVIČ Milan
17. GORIČANEC Stjepan
18. HAFNER Ciril
19. HIRSCHBERGER Ursula
20. HAMAR Mihajlo
21. JANC Alojz
22. JELOVNIK Rudi
23. JURAK Fanika
24. KORPIVC Jože
25. KURET Srečko
26. KROFLIČ Jože
27. KOS Ana
28. KOŠTOMAJ Jernej
29. KOREN Jože
30. KLASIČ Marija
31. LEVOVNIK Gregor

32. LEDNIK Viktor
33. MAROLT Stanko
34. MAROLT Marija
35. MALTARIČ Anastazija
36. OBLAK Marija
37. OBLAK Matilda
38. PODPEČAN Elizabeta
39. POTOČNIK Martin
40. PERE Franc
41. POVEŠE Ivan
42. POLAK Rozalija
43. PODLESNIK Alojz
44. PETEK Julijana
45. PUNCER Angela
46. PODLESNIK Marjan
47. PAJTAK Stanko
48. PLANINŠEK Franc
49. PINTER Ida
50. REPAR Fani
51. REMIH Marija
52. STRNAD Dušan
53. ŠULER Franc
54. ŠTORMAN Valentin
55. ŠTEFANIČ Jože, roj. 8. 3. 1914
56. ŠTEFANIČ Jože, roj. 19. 3. 1928
57. ŠELIGO Ljudmila
58. ŠPINDLER Štefanija
59. TURENŠEK Cilka
60. TOJŠIČ Matija
61. TOMINŠEK Ida
62. VERDEL Franc
63. VAJDEC Ana
64. VERK Miroslava
65. VERLIČ Konrad
66. ZUPANC Jožefa
67. ZVER Marija
68. ZORKO Albin
69. ZUPANC Antonija
70. ŽNIDAR Ivanka
71. JELEN Amalija

NOVI DEKORJI IN IZDELKI

Mislimo, da je eden izmed bistvenih pogojev za dobro poslovanje naše tovarne hitro in trgu dopadljivo spreminjanje dekorjev in izdelkov.

Po zagrebškem velesojmu in obisku ruskih in zahodnoevropskih kupcev smo dobili toliko informacij, da smo lahko uskladili njihova hotenja z našimi možnostmi. Režime tega pa je, da zunaj trg vedno bolj želi dekorje, ki so tehnološko neprimerno zahtevnejši od dosedanjih. To pa seveda zahteva maksimalno angažiranje razvoja in pa tudi delavcev predvsem v loščilnici in slikarni. Vsekakor pa tudi ostali oddelki lahko bistveno pripomorejo k uvajanju novega programa.

Izmed nanovo predlaganih idejnih osnutkov so bili za proizvodnjo izbrani trije. Takoj po novem letu smo pričeli z njimi:

- dekor »Modre pike« — to je podglazurni dekor v kombinaciji s sitotiskom. Izdelki so v beli glazuri z modrimi pikami.
- dekor »Drevesa« — ravno tako podglazurni dekor v sitotisku v kombinaciji z nadglazurnimi pasovi. Izdelki so v beli

glazuri z modrimi drevesi in zelenimi ter modrimi pasovi.

- dekor »Modre rože« — tudi ta dekorje je podan s pomočjo podglazurnega sitotiska in robljenja ter nadglazurnega slikanja.

Za vse te tri dekorje bi omenili, da so oblikovno dovolj zanimivi istočasno pa tehnološko in slikarsko zelo zahtevni.

Sporodno z dekorji pa smo razvijali tudi nov servis za belo kavo. Istočasno pa pripravljamo zanj tudi nove dekorje. Ker je ta servis v planu zato polletje gredo priprave že h koncu.

PREGLED RAZVOJA TALILNIH LONCEV

S prvim pretaljevanjem rudnin je nastala potreba po posodi za taljenje le teh. V bronasti dobi so uporabljali jamske peči, zgrajene iz ognjeodpornega kamna. Tu je temperatura prehajala na kovino kot odsev in s tem so tudi plini, ki nastajajo pri zgorevanju prišli v stik s kovino.

Postopno z razvojem tehnike je bila ugotovljena škoda zaradi stika plamena in kovine, tako da je bilo nujno med plamenom in kovino postaviti prepreko. Ena od rešitev je bila, da se kovina da v posodo, ki jo je treba segreti od zunaj. Prvi problem je nastal, ko je bilo treba posodo napraviti iz takšne snovi, ki ima višje tališče kot kovina. Najprej se je uporabila glina, ki je imela takšne plastične kvalitete, katere so dovoljevale, da se posoda z lahkoto oblikuje, pri tem pa ohrani dovolj dobro ognjeodpornost. Na tak način je bilo potrebno za vsako vlihanje uporabiti novo posodo, poraba goriva pa je bila ogromna. Druga surovina, ki je dajala visoko ognjeodpornost je bil grafit. Tako so že leta 1827 osnovali prvo tovarno za izdelavo glineno grafitnih topilnih loncev. Lonci so bili izdelani iz enakih delov grafita in gline. Proizvajalec je že takrat garantiral, da bo lonec kvaliteten ne glede na stopnjo toplote in temperaturne spremembe, s čemer je opozoril na eno od glavnih prednosti grafita kot komponente v proizvodnji ognjestalih proizvodov.

Osnovne kvalitete, ki so bile cilj takšne proizvodnje so bile:

1. Visoka mehanska odpornost pri hladnem in vročem loncu
2. Visoka toplotovodnost z ozirom na vrsto goriva
3. Daljša življenjska doba

S tem namenom se je preizkusila vsaka vrsta grafita in gline. Rezultati so pokazali, da pride v poštev le luskasti grafit, ker bolje prenaša termošoke in glina, ki ima lastnosti visoke plastičnosti in visoke ognjeodpornosti. Vendar to še ni dovolj. Lonec se je moral še zaščititi s steklasto glazuro, ki je onemogočala vpivanje vlage v času skladiščenja in preprečevala dotik grafita s kisikom, pri čemer bi lahko prišlo do izgorevanja ogljika v času uporabe. Posodobljanje tehnologije na teh principih se nadaljuje še danes, vendar obstaja meja, ki je postavljena s

Ta servis bomo nadaljevali še z jedilnim servisom, novo garnituro skled, ovalnega pladnja...

Z zmanjšanjem prometnega davka na dekorativno keramiko pa se nam je tudi tu odprlo zanimivo tržišče. Pripravljenih imamo že nekaj dobrih zasnov za nadaljnje delo.

Nismo pa pozabili na Schütevo keramiko, ki je svoj čas slovela po vsej Evropi. Nekaj teh izdelkov že obnavljamo ter jih tehnološko pripravljamo, da jih ob pravem trenutku predstavimo trgu, kajti letošnja 170-obletnica naše tovarne nas prav gotovo zavezuje na to.

PB in ZD

fizikalno-kemijskimi lastnostmi vsake osnovne komponente.

Potrebno je bilo vsako komponento podrobno proučiti v razmerju s funkcijami, ki jih zahtevamo od talilnega lonca.

Ker vse raziskave temelje na predpostavki, da grafit zadržimo tudi v moderni tehnologiji, se preizkušanje omeji na lastnosti in karakteristike glin ter na loščenje kot osnovna zaščita zmesi pred izgorevanjem. Gline imajo velik raztenostni koeficient v primerjavi z ostalimi komponentami, zato je treba veliko pozornosti posvetiti prav tej komponenti, saj ima vlogo veziva, lonec pa je pri normalni uporabi izpostavljen velikim in stalnim temperaturnim spremembam. Od tu nastaja tudi predpis postopnega segrevanja grafitno glinenih loncev pred uporabo.

Namen tega predpisa je, da se lonci posušijo in da se raztezanje lonca postopoma povečuje. Grafitno glineni lonci po tem postopku so izdelani iz plastične gmote — do 22% vlage. Ta vlaga se s sušenjem in žganjem odstrani, pušča pa za seboj enak volumen kapilarne poroznosti in tako daje možnost ponovnega vpivanja atmosfere vlage.

Pri novejših postopkih izdelave grafitno glinenih izdelkov, kot je izostatično stiskanje, se izdelki stiskajo pod visokimi pritiski in z minimalnim odstotkom vlage. Nevarnost delovanja vlage je v vseh fazah procesa zmanjšana. Za zaščito pred vlago in izgorevanjem se je začel uporabljati lošč, ki pa še vedno prepušča vlago, največkrat na robovih.

Jasno je, da mora grafit biti zaščiten pred zrakom, ker zaradi oksidacije izgubi svojo funkcijo, lonec pa izgubi toplotovodnost in elastičnost. Zaradi tega se morajo lonci zaščititi z loščem, ki se topi pri temperaturi uporabe lonca.

Da bi se popolnoma zaščitil grafit, bi bila potrebna steklasta zmes, ki bi na temperaturi uporabe lonca ne samo zaščitila površino lonca, ampak bi zaščitila vsako lusko grafita. Te taljive snovi pa bi toliko znižale točko taljenja gline, da lonec ne bi več služil svojemu namenu. Prav to pa je postavilo mejo nadaljnjemu napredku grafitno glinenih loncev. Zaradi tega je zaščita bila zmeraj

samo zunanja, ki pa se je trošila in bila izpostavljena vsem temperaturnim spremembam. Z dodajanjem SiC se je poizkušala povečati točka taljenja, razumljivo, da rezultat ni bil najboljši, ker je osnovno vezivo bilo vedno isto.

Na tem mestu je tehnologija grafitno-glinenih loncev naletela na nepremagljivo oviro, katera je zaustavila nadaljnji razvoj. Zaradi tega razvijajo vse vodilne firme talilnih loncev, novo tehnologijo, s katero bi izdelali lonce, ki bi bil odporen na termošoke in imel visoko točko taljenja

Skupne osnove za razvoj takšnega talilnega lonca pa so:

1. zamenjava gline v osnovni masi, s sintetičnimi vezivi
2. uporaba materialov z nizkim koeficientom raztezanja, zaradi boljšega prenašanja temperaturnih razlik
3. prisotnost materialov, ki ne vpijajo vlago ali takšnih materialov, ki z zgu-

bljanjem vlage ne spreminjajo svojo strukturo

4. sestava osnovne mase mora biti takšna da dovoljuje uporabo takšne zaščite, ki ni samo zunaj, ampak tudi notranje zaščiti vsako lusko grafita in kot takšna opravlja samo samozaščitno funkcijo

Rezultat teh proučevanj je proizvodnja SiC loncev. V današnjem času še niso tako vidne prednosti SiC loncev pred glineno-grafitnimi saj imajo poleg pozitivnih lastnosti, kot so visoka toploprevodnost in dolga življenjska doba pri minimalni uporabi talilnih preparatov, tudi negativne lastnosti. Te se izražajo najbolj pri občutljivosti na livarske preparate ter neuporabnost pri taljenju določenih legirnih zlitin.

Poleg teg negativnih lastnosti SiC lonca pa je razvoj le na pravi poti, saj teži na uporabi najboljših komponent za izdelavo talilnih loncev.

Virant Roman

UDELEŽBA DELEGATOV NA SEJAH SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Ustava in Zakon o združenem delu predvidevata tri načine, s katerimi delavci uredimo samoupravljanje:

1. z osebnim izjavljanjem, to pomeni z odločanjem na zborih delavcev, z referendumom in z drugimi oblikami osebnega izjavljanja
2. po svojih delegatih v delavskih svetih in drugih organih upravljanja
3. z nadzorstvom nad izvrševanjem sklepov in z nadzorstvom nad delom organov in služb organizacije združenega dela.

Zbor delavcev in referendum sta dve obliki osebnega izjavljanja, v kateri delavci neposredno sprejmejo določen sklep. Tu se neposredno odločanje kaže, za razliko od sprejemanja sklepov preko svojih delegatov v DS in v drugih organih in ki pomenijo torej posredno odločanje. Pri posrednem odločanju — to je odločanje preko delegata — pa je zelo pomembno, da obstoji med delegati, ki jih volijo oz. pošiljajo delavci v delavski svet oz. v druge organe in med delavci stalno delovna povezanost ali kot pravimo, med njimi mora obstajati delegatsko razmerje. Na podlagi delegatskega razmerja morajo biti delavci na tekočem, o čem se sklepa v delavskem svetu, delegati jim morajo poročati o svojem delu, se morajo z njimi posvetovati o predlaganih sklepih itd.

Žal pa moramo na tem mestu povedati, da delegati pozabljajo, da so odgovorni delavcem, ki so jih izvolili. Tako Ustava kot tudi ZDD govorita o tem, da je delavec osebno odgovoren za vestno opravljanje samoupravljaljskih funkcij. Med takšne samoupravljaljske dolžnosti pa štejemo tudi udeležbo na sejah samoupravnih organov.

In sedaj pogledimo še udeležbo posameznih delegatov na sejah:

DS DO je imel od zadnjih volitev 29. 3. 1984 dalje 8 sej od tega je bila udeležba naslednja:

Ime in priimek	prisot.	opr. odsot.	neop. odsot.
BABIČ Karolina	4	2	2
BURJAN Frančiška	2	2	4
SKOK Božena	3	4	1
GERMADNIK Janja	6	2	—
HAFNER Nada	6	—	2
VIDEC Lidija	6	1	1
GODLER Borut	8	—	—
BREC Franc	—	1	7
ZUPANC Franc	6	—	2
ŠKRLIN Stanko	7	1	—
SKOK Damjan	6	2	—
PAVLIČ Peter	—	—	8
LUKEŽ Čedo	—	1	7
ZEME Jožefa	5	—	3
LIPOVŠEK Marjan	3	1	4
OŠLAK Janez	4	—	4
KVEDER Leonida	6	1	1
HRVATIN Jože	3	1	4
NOVAK Angela	7	—	1

DS TOZD Keramika je imel 13 sej, udeležba pa je bila naslednja

Ime in priimek	prisot.	opr. odsot.	neopr. odsotni
VIDNJEVIČ Dušan	—	13	—
HRVATIN Irena	12	1	—
KRANJC Ivanka	12	—	1
DRAKŠIČ Vlado	4	2	7
ZORE Ana	10	—	3
BLATNIK Ivan	10	2	1
SIRŠE Gregor	7	1	5
NOVAK Branko	1	2	10
NEUHOLD Jože	8	1	4
FELDIN Ivica	10	—	3

Ime in priimek	prisotni	opr. odsot.	neopr. odsotni
ŠKRLIN Danica	7	2	4
ŠTEFANČIČ Olga	7	2	4
GLUHAK Gabrijela	8	3	2
ZUPAN Olga	3	6	4
DOLENC Vlasta	11	—	2

DS DSSS je imel 8 sej od tega je udeležba naslednja

Ime in priimek	prisotni	opr. odsot.	neop. odsot.
BREKALO Alojzija	7	—	1
DEŽELAK Zdenka	6	1	1
ŠPAJZER Dragica	8	—	—
PART Jerica	5	3	—
JAZBEC Jelka	7	1	—
MENČAK Janez	4	4	—
TOMINŠEK Metka	8	—	—
VODOVNIK Vinko	7	1	—
ZUPAN Drago	7	1	—

Zbor delovnih ljudi, ki opravlja funkcijo DS TOZD Grafit se je sestel 10 krat

Ime in priimek	prisotni	opr. odsot.	neopr. odsot.
ĐUDARIČ marko	9	—	1
TOMAŽIČ Janez	9	—	1
VIDEC Milan	7	2	1
OŠLAK Janez	10	—	—
NEDELKO Ignac	3	upok.	—
JURAK Anton	9	—	1
KISLING Karel	4	2	4
BOLČEVIČ Ivan	6	—	4
ŠVENT Stanko	9	—	1
VIRANT Roman	10	—	—
PERNOVŠEK Branko	7	—	3
LEDNIK Jože	8	1	1
KUMPERGER Jože	upok.	4	1
ROJC Angela	—	10	—
KOKOL Martin	6	3	1
LIPOVŠEK Marjan	7	2	1
BOHTE Alojz	2	1	7
DERNIKOVIC Dušanka	9	1	—

Glede na navedene podatke v zgornjih razpredelnih ugotavljam, da je delo samoupravnih organov oteženo predvsem zaradi slabe udeležbe na sejah. Zato na tem mestu, delegati v vseh samoupravnih organih apeliramo na vašo zavest, na vaš občutek o prevzeti obveznosti in v prihodnje pričakujemo polnoštevilno udeležbo na sklicanih sejah.

Planinšek Breda

DELO SKUPNE DISCIPLINSKE KOMISIJE

Skupna disciplinska komisija se je od zadnjega poročanja v Keramiku sestala še 2 x ter izrekla 20 disciplinskih ukrepov od tega:

1. 1 x preklic pogojne odložitve izvršitve ukrepa prenehanja delovnega razmerja delavcu GUČEK Dragotu zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je bil na delovnem mestu pod vplivom alkohola, da je dne 21. 10. 1984 neopravičeno izostal z dela, ter fizično obračunal z oddelkovodjem Krk Rudijem
2. Prenehanje delovnega razmerja delavcu Antolinu Romanu zaradi kršitve delovnih obveznosti, ki je v tem, da je neopravičeno izostal z dela več delovnih dni.
3. 3 x prenehanje delovnega razmerja, ki se pogojno odloži za dobo 6 mesecev in to delavcem:

- OBLAK Angelci zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da od februarja 1982 neupravičeno uporablja sredstva DSS s tem, da je dobivala bon za dietno malico in jedla v delavski restavraciji.
- KOZOVINC Viktorju zaradi kršitve del. obveznosti, ki je v tem, da je bil dne 7. 12. 1984 na delovnem mestu v vinjenem stanju.
- ROM Jožetu zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je dne 3. 11. 1984 vložil v krogljčni mlin št. 3 glino globoko brez predhodnega tehtanja
- 4. 4 x prenehanje delovnega razmerja, ki se pogojno odloži za dobo 3 mesecev in sicer delavcem:
 - VINDIŠ Vera zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem da je dne 29. 9. 1984 prinesla v DO alkoholno pijačo in se opila
 - OŠLAK Janez — zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je bil dne 17. 9. 1984 in 6. 11. 1984 na delovnem mestu v vinjenem stanju
 - KOVAČ Franc — zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je v zadnjih treh mesecih večkrat zamudil na delo ter dne 17. 11. 1984 kadil v notranjosti skladišča kartonske embalaže.
 - KRAJNC Danilo — zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je dne 8. 12. 1984 kadil cigareto v prostorih skladišča gotovih izdelkov
- 5. 6 x javni opomin in sicer:
 - PLANINŠEK Mitja zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je neopravičeno izostal z dela dne 12. 10. 1984
 - OBREZA Anton zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je dne 13. 7. 1984 predčasno zapustil delovno mesto in DO
 - VAJNCERL Slavko — zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je v zadnjih 3 mesecih večkrat zamudil na delo ter 25. 8. 1984 predčasno zapustil delovno mesto in DO
 - ZORKO Palmira zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je v zadnjih treh mesecih večkrat zamudila na delo
 - VIDMAJER Franc — zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je dne 17. 11. 1984 zapustil svoje delovno mesto in DO na nedovoljenem mestu ter bil pod vplivom alkohola
 - LOVRENČIČ Drago — zaradi kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da na delovnem mestu ne uporablja zaščitnih sredstev

Skupna disciplinska komisija je v 5 primerih delavcem izrekla disciplinski ukrep OPO-MIN. V enem primeru pa je skupna disciplinska komisija ugotovila, da delavec ni odgovoren za očitane mu kršitve in ga je zato oprostila odgovornosti.

Planinšek Breda

desetine je bilo poudarjeno, da so še vedno težave zaradi nerednega prihajanja na vaje. Zaradi vključitve nekaterih mlajših članov v vrste IGD, pa upravičeno pričakujemo, a se bo stanje v naslednjih letih izboljšalo.

Še posebno zato, ker ni bistvenih problemov pri nabavi potrebne opreme. Aktivnost članov in članic IGD bo potrebno povečati že zaradi 45-letnice obstoja društva in 170-letnice KIL. V vodstvo IGD so bili izvoljeni: Baloh Jože — poveljnik, Vrabc Janko — namestnik poveljnika, Matek Franc — predsednik, Kotnik Majda — tajnik in Markovič Ivan — orodjar.

Matek Franc

IZVLEČEK IZ PROGRAMSKE KONFERENCE ZK

Programski konferenci OO ZK sta se vršili: za TOZD Keramiko 27. II. in DSSS 28. II. 1985. To je ena od oblik v kateri komunisti ocenjujemo svoje delo za preteklo leto.

Obe osnovni organizaciji sta obravnavali in sprejeli Poslovnik o delu OO, poročilo o delu organov občinskega komiteja in programske usmeritve organizacij in organov zveze komunistov za obdobje 1985/86, poročilo o družbenopolitičnih in gospodarskih razmerah v DO, program dela OO ZK za naslednje obdobje itd.

Oba sekretarja sta v svojih poročilih objektivno ocenila aktivnosti osnovne organizacije v obdobju od zadnje programske volilne konference do danes. Zlasti sta kritično ocenila udeležbo na sestankih, ki se je poslabšala, zaradi nekaterih članov, ki se kar prepogosto opravičujejo.

V oceni družbenopolitičnih in gospodarskih razmer v DO sta obe OO ocenili, da zelo dobri rezultati v letu 1984 niso plod enkratnega dela, temveč večletnih prizadevanj in odrekanj vseh zaposlenih, zlasti pa ima pri tem velik delež tudi vodstveni oziroma vodilni kader.

Naša DO se je vključila v izvoz med prvimi v žalski občini, za kar smo morali prehoditi trnovo pot, danes pa že dosegamo lepe uspehe.

Lani smo izvozili na zahodni trg 1.141.165,58 \$ in na vzhodni 1.147.428 obračunskih dolarjev, kar ni malo.

Čeprav so nam nekateri v novoletni čestitki za leto 1985 zaželeli več »zelenih dolarjev«, mi pa tistim, ki dosedaj niso nič izvažali ali bore malo od srca privoščimo vsaj »rdeče«.

V preteklem letu smo uspešno izvedli problemsko konferenco na temo inovacije. Moramo priznati, da je danes, krog inovatorjev še ozek, vendar se že čuti premik, kajti bilo je predlaganih devet inovacij oziroma izboljšav. Inovator pa je za dva koristna predloga, ki sta že v proizvodnji prejel tudi nagrado.

Tudi dohodkovno povezovanje ocenjujemo ugodno, vendar rezultati na domačem trgu še niso dali željenih rezultatov, saj nas proiz-

DA NE BO GORELO

Pod vtisom novic o velikih požarih začenmo ponavadi poglobljeno razmišljati, kaj spremeniti in kaj ukreniti, da pri nas doma in v tovarni ne bo gorelo. Možnosti za nastanek požara je vsepovsod dovolj. Potrebna je samo majhna nepazljivost, pa je že treba vzeti v roke gasilni aparat ali pritisniti na gumb za vklop alarmne sirene. Gasilci lahko storijo marsikaj za preprečevanje požara vendar še daleč ne vsega. Zato je naloga vsakega člana kolektiva, da se nauči, kako ravnati v primeru požara. Prav zadnja dva požara sta tudi dokazala, da je število tistih, ki znajo premišljeno ukrepati v primeru požara, vedno večje.

Požar, ki je nastal 2. 9. 1981 v prostorih garderobe v gmoti so v glavnem pogasili delavci nočne izmene pod vodstvom Videc Marjana. Požar pa je prvi opazil Lovrenčič Drago. Ko se je 30. 8. 1983 v prostorih komercialne vžgala plastika fluorescentne svetilke, je Pajtak Fanika takoj izklopila glavno stikalo za komercialno, odmaknila zavese, poklicala vratarja Kolar Jožeta in elektricarja Toplak Štefana. Z malo vode, vendar brez večje gmotne škode je bil požar kmalu pogašen. Vse, ki so sodelovali pri gašenju obeh požarov je potrebno še enkrat pohvaliti. Samo vprašajmo se, kaj bi bilo, če

požara ne bi bila pogašena v tako kratkem času.

Najbolj zahtevna in strokovna dela pri preprečevanju in seveda gašenju požarov pa so namenjena gasilcem. Na vajah, ki so ob četrtkih, gasilci kontrolirajo stanje gasilskih aparatov, hidrantov, ter stanje ostale opreme za gašenje. Seznanjajo se tudi z novostmi na področju varstva pred požari in si pridobivajo potrebno spretnost in znanje za primer požara. V lanskem letu se je ustavilo zmanjševanje števila članov IGD. Organizirano je bilo tudi predavanje za mlajše gasilke in gasilce, ki so nato uspešno opravili preizkus znanja pred komisijo, katere predsednik je bil predstavnik občinske zveze Gros Anton.

Izpit so opravili: Vidnjevič Dušanka, Neuhold Dušica, Vidmajer Vera, Renko Darja, Obreza Sonja, Štorman Mojca, Zore Sabina, Cilenšek Metka, Sanda Silva, Marin Ida, Lovrenčič Drago, Markovič Ivan, Lukež Zdenko, Sirše Gregor, Muhedinovič Iztok in Toplak Ivan. Čestitamo!

Uspešnost dela v lanskem letu so člani industrijskega gasilskega društva (IGD) kritično obravnavali dne 2. 3. 1985. V poročilih predsednika, poveljnika in desetarja ženske

vajalec mavca in debra še ne oskrbuje v zadostni meri s prepotrebno surovino.

Vsako leto spremljamo in ocenjujemo delitev OD po rezultatih dela in moramo priznati, da smo na tem področju precej naredili. Posebno skrb posvečamo stanovanjski problematiki, ki jo vsako leto rešujemo tako, da razdelimo razpoložljiva sredstva za novogradnje in adaptacije, pri čemer ne zanemarjamo pridobivanja novih stanovanj. V mesecu decembru leta 1984 smo pričeli z gradnjo bloka nad tovarno v katerem bodo tudi naši otroci dobili svoj prostor, od 20 stanovanj pa bo 10 naših.

Nadalje smo ocenili delo samoupravnih organov, delegatski sistem itd. in ugotovili, da le ti dobro delujejo. Ugotavljamo, da je udeležba naših delegatov na sejah skupščin izredno dobra, saj se le redko zgodi, da naš delegat zaradi objektivnih razlogov ni prisostvoval seji.

Sodelovanje KS Liboje z našo DO in obratno ocenjujemo izredno dobro, saj se nič v kraju ne dogaja brez prisotnosti naše DO ali obratno. Vse funkcije v kraju pa opravljajo v pretežni meri delavci in komunisti iz naše DO.

In na koncu smo bili mnenja, da naša ocena ne bi bila popolna, če bi zanemarila oceniti medsebojne človeške odnose in delo našega vodstva. Oboje ocenjujemo kot izredno dobro.

Smo v obdobju zaostrenih gospodarskih razmer, zato moramo za doseg boljših gospodarskih rezultatov in delovnih uspehov poiskati še več notranjih rezerv. Premalo še izkoriščamo delovno odgovornost posameznih delavcev v neposredni proizvodnji, ki smatrajo, da je odgovornost samo »na vrhu«, s čimer bi dosegli boljšo kvaliteto izdelkov, zmanjšali lom, racionalneje uporabljali surovine in zaostri delovno in tehnološko disciplino za katero moramo priznati, da se iz leta v leto izboljšuje.

Za novo srednjeročno obdobje se predvideva še nadaljnje zaostrovanje gospodarskih razmer, kar bo narekovalo še pospešeno iskanje notranjih rezerv.

Morali bomo posodabljeni opremo ter se še hitreje prilagajati in slediti dizajnu v svetu, da se bo naša »črepinja« še bolj uveljavila na tujem trgu, za kar smo v prvi vrsti odgovorni člani ZK, ki moramo biti v svoji delovni sredi nosilci vsakodnevnih prizadevanj.

Majda Kotnik

ZDRAVJE JE BOGASTVO

Trditev v naslovu članka je brez dvoma točna. Točna je tudi ugotovitev, da je tega bogastva vedno manj. To nam potrjujejo statistični podatki. Če se ozremo samo malo nazaj in primerjamo podatke 1980—1984, ki obravnavajo število izgubljenih delovnih ur na zaposlenega, brez posebnih težav ugotovi-

vimo zelo visoko rast. Tako visoke rasti ne bi pričakovali, če upoštevamo, da je v dispanzerju za medicino dela letno pregledanih 80 delavcev, ki opravljajo zdravju škodljiva dela. Rezultati sistematsko pregledanih pa niso tako zaskrbljujoči kot nam to pokaže število izgubljenih delovnih ur.

Matek Franc

	št. izgub. delov. ur zaradi bolezni — DO	poprečno št. zaposlenih — DO	št. izgubljenih delov. ur zaradi bolezni na zapos.	INDEX
1980	60.506	536	113	100
1981	61.162	546	112	99
1982	74.630	546	137	121
1983	93.381	543	172	152
1984	101.000	549	184	162

Zdravstvena služba nima v rokah čudežne Aladinove svetilke, ki bi edina lahko delovala v cilju zmanjševanja obolenj, ampak bo treba storiti tudi vrsto ukrepov na področju organizacije in humanizacije dela, ob istočasnem prizadevanju vsakega posameznika za ohranitev lastnega zdravja.

Veliko izgubljenih delovnih ur pomeni tudi velik denarni izdatek. Zaradi spremenjenih

predpisov plačuje delovna organizacija vsa nadomestila osebnih dohodkov v času bolezni. Plačati mora tudi vse stroške zdravstvenih storitev za poškodbe pri delu. Če izdatke primerjamo za isto obdobje, to je 1980—84 je porast velik, vendar je tu treba upoštevati vpliv inflacije in nov način obračunavanja, ki že velja za leto 1984.

	znesek izplačanih nadomestil zaradi bolezni — din	INDEX
1980	1.074.262,90	100
1981	1.250.828,25	116
1982	2.198.497,20	204
1983	3.253.340,15	302
1984	9.163.406,50	852

Leto 1985 je jubilejno leto naše delovne organizacije. Veliko bo povedanega o dosežkih in težavah. Resnici na ljubo, več je bilo

težav kot lepih časov. Če se ozremo v leto 1965 in podatke primerjamo z letom 1984 ugotovimo naslednje:

Leto 1965 je bilo v Libojah in na Ložnici zaposlenih 550 delavcev. Opravili so skupaj 1.125.381 delovnih ur (v letu 1984 samo 94.009 delovnih ur pri 549 zaposlenih). Zaradi bolezni je bilo izgubljenih 88.956 delovnih ur (v letu 1984 glej tabelo — 101.000 delovnih ur). To seveda pomeni manjše število obolenj pri neprimerno težjih pogojih dela. Ogrevanje vseh prostorov je bilo z navadnimi pečmi, prevozi na delo v veliki večini s kolesom ali peš, ni še bilo 7 urnega delovnika, bilo je manj dni pripadajočega letnega dopusta, ročni transport vseh surovin in izdelkov, brez obrokov tople malice. Delovno organizacijo je zapustilo 112 delavcev in bilo 105 na novo sprejetih. Letovalo je samo 56 delavcev. Žganje izdelkov v okroglih pečeh na premog in predornih pečeh na generatorski plin. Ročno je bilo nakladanje in razkladanje vseh surovin. V zelo sušnih obdobjih je tekla pitna voda iz same ene pipe, za ostalo tehnološko vodo so poskrbele črpalke iz potoka Bistrice.

Kaj pomenijo v enem odstavku nanizana dejstva, lahko presodijo samo tisti, ki so vse to tudi doživljali. Teh pa v naši delovni organizaciji ni tako malo. Ali ni del odgovora za podatke iz prve razpredelnice iskati že v letih pred 1965 in kasneje.

Čeprav se s kratko primerjavo vračamo v pretekli čas, se moramo zavedati usodne povezanosti s sedanostjo in storiti vse, kar je v naši moči, da ostanemo zdravi. »Na zdravje« je preprosta in slaba rešitev za naše zdravje.

LETNA KONFERENCA OOS KIL

Dne 26. 1. 1985 je naša konferenca sindikata pripravila letni članski sestanek v domu Svobode. Zbralo se je cca 300 članov kolektiva, ki so prisluhnili lepim melodijam sekcij DPD Svobode. Lahko rečem, da je kvaliteta tako godbe kot tamburaške in pevske sekcije vsako leto na višji ravni. Predvsem pa smo ponosni, da se vedno in ob vsaki priliki radi udeležujemo naših prireditev, čeprav marsikdo žrtvuje svoj prosti čas, morda tudi uro ali dve dopusta. Da pa ni sodelovanje samo enostransko, nam pove tudi to, da Keramična ind. vsako leto namenja izdatna sredstva za obstoj in delovanje sekcij, posebno pa se je izkazala pri adaptaciji doma.

Po bogatem kulturnem programu je tov. Turk, predsednik konference sindikata na kratko podal poročilo o delu OOS za preteklo mandatno obdobje. Aktivnost sindikata še gotovo ni na tisti ravni kot je zaželeno, vendar pa se trudimo po svojih močeh in sposobnostih. Pri tem nam je v veliko pomoč razumevanje vodstvenih delavcev tako iz finančne kot moralne plati. Naj naštejemo le nekaj aktivnosti za preteklo obdobje:

Sindikata je aktivno sodeloval pri obravnavi periodičnih obračunov in zaključnega računa, spremljal rezultate poslovanja, stanovanjske problematike, bolezni, delovne discipline, dela Samoupravne delavske kontrole, gibanje osebnih dohodkov in ob ugotovitvi izjemno težke socialne situacije pri posamezniku nudil ustrezno finančno pomoč ali pomoč v materialnih dobrinah. Prav tako je bila nudena finančna pomoč delavcem, ki so že dalj časa v bolniškem stal-eži. Tudi naših upokojencev smo se spomnili in jim ob novem letu nudili pomoč, sicer skromno vendar upamo, da bo ta pomoč lahko v letošnjem letu nekoliko višja, predvsem pa se tako mi kot tudi upokojenci veselimo srečanja v mesecu oktobru.

Velikega pomena je tudi delo vzajemne pomoči pri reševanju vprašanj, ki se pojavijo nenadoma in zahtevajo znatna in nepredvidena finančna sredstva. Da je za to obliko pomoči veliko zanimanja, nam pove že sam podatek, da šteje Vzajemna pomoč 234 članov.

Tudi kulturno življenje je bilo dokaj razgibano, saj smo vse državne in republiške praznike svečano proslavili, za kar se moramo zahvaliti predvsem godbenikom in tamburašem društva Svobode. Tudi malčki iz vrtca in učenci OŠ so nam priskočili na pomoč pri organizaciji praznovanja Dneva žena. Iz njihovih src veje iskrenost, iz njihovih grl lepa pesem, topla beseda. Za trenutek pozabimo skrbi in težave, ki nas tarejo iz dneva v dan. Marsikateri materi se utrne solza ob pogledu na tako iskreno bitje, ki še v svojem srcu ne pozna zlobe in laži. Naj bo to priložnost, da se jim zahvalimo ter obenem vabimo na sodelovanje tudi v prihodnjem letu.

Sindikata se vključuje v razne oblike športne dejavnosti, v katerih pa žal sodeluje le malo članov. Predvsem je premalo zanimanja za šport od strani mladih. Nekoliko se je izboljšala udeležba na urah rekreacije v telovadnici Petrovče in kegljišču Žalec, zelo priljubljeno pa je tudi planinarjenje, saj je ta oblika rekreacije možna skozi vse leto. Zato OOS vabi vse člane kolektiva tako mlajše kot starejše, da se vključijo v razne športne dejavnosti, saj lahko rečem, da je možnosti za vadbo dovolj.

Na področju letovanja lani večjih problemov ni bilo, saj imamo na razpolago 7 počitniških prikolice in tri stanovanja v Miholaščici. Naši delavci so letovali tudi po raznih hotelih širom obale, kakor tudi v toplicah.

V letošnjem letu je zanimanje za naše počitniške kapacitete naraslo in kljub temu da je bila nabavljena še ena počitniška prikolica, vsem potrebam ne bo mogoče zadostiti.

Žal pa se sindikata ne more pohvaliti z delom sindikalnih skupin, ki nikakor ne more zaživeti. Verjetno je temu vzrok, da ni posebno perečih problemov oziroma, da se z vsemi aktualnimi vprašanji seznanjamo iz glasila Keramik in Informator ter na sejah DPO.

Veliko smo se posvečali tudi raznim večjim akcijskim nakupom (ozimnica, tervol, kole-

sa) kjer so imeli delavci možnost obročnega odplačevanja. Te akcije so naletele na velik odmev in želimo z njimi nadaljevati tudi v bodoče, v kolikor bodo na razpolago finančna sredstva.

Nadalje nas je tov. Turk seznanil s programom prireditev v letu 1985. Naj naštejem le nekatere, ki bodo organizirane v okviru OOS.

Za nami je že veleslalom, katerega pa se je žal udeležilo le malo število naših članov in pa proslava ob Dnevu žena, 30. 4. bo proslava ob prazniku dela, 22. 5. tradicionalno ribiško tekmovanje, 7. 6. srečanje kegljačev (Izlake, Jugokeramika, KIL), 15. 6. turnir v malem nogometu, v septembru tekmovanje v šahu, namiznem tenisu in streljanju, 16. 11. zaključek občinskih sindikalnih iger v domu Svobode, 28. 11. proslava ob Dnevu republike in 30. 12. novoletna zabava.

To so dejavnosti iz kulturnega in športnega področja ob priliki praznovanja 170-letnice, vse ostale zastavljene naloge, pa se bo konferenca sindikata trudila, da jih realizira kar najboljše.

Zima, zima, zzz...

Zima je čas dolgih noči, hladnih in meglenih dni; je skrivanje sonca in počitek večno delujoče narave. Zima je čas kopnenja drv in premoga v drvarnicah. Čas cviljenja, kombiniran z vonjem po krvavicah in kislem zelju. Zima je doba prevelikih potreb in vedno premajhnih plač, ter nog v mavcu. Saj zima niti ni tako neugodna, če jo ocenjujemo samo skozi ugotovitve v prejšnjih stavkih.

Kaj pa zima 1984/85? To kar smo in še poslušamo o zimi 1928—1929, bo za nas letošnja zima, ostra in hladna. Oba hladna vala januarja in februarja smo že preživeli, čeprav nas je tudi zeblo. Ko smo pri temperaturi pod -25°C odhajali z doma, se je večina spraševala, ali bo pripeljal avtobus ali ne? Kako priti pri takšnem mrazu na delo živ in pravočasno. Priznajmo, na relaciji Pirešica—Liboje sta vozila avtobus izkušena šoferja Jože in Bruno, ki sta nas vedno, kljub mrazu in zmrzovanju neustrezne nafte, pravočasno pripeljala na delo. Za prizadevanje si zaslužita vse priznanje in pohvalo.

Delovni prostori so bili v mejah danih možnosti primerno ogrevani. Res je, tudi zeblo nas je. Ali smo pri tem razmišljali kaj bo v primeru, če se pokvari parni kotel ali zmanjka plina. Verjetno ne preveč. Parni kotel, dobava plina in vse kar sodi v sistem ogrevanja je dobro prestalo preizkušnjo v najtežjih zimskih pogojih. Prav je da se spomnimo vzdrževalcev, ki so svoje delo opravili tako kvalitetno, da je proizvodnja lahko potekala brez zastojev.

Da se z zimo ni šaliti, bo treba upoštevati tudi v bodoče. Pri poslušanju večev o gretju v hladilniku, nas še sedaj zazebe.

Matek Franc

Na letni konferenci so bile podeljene tudi jubilejne nagrade za 10, 20 in 30-letno delo ter simbolične nagrade za vestno delo v KIL. Nagrade, to je monografijo Vasilija Četkoviča, so prejeli: Rotovnik Amalija, Babič Karolina, Neuhold Jože, Žagar Miha in Matek Franc.

Vsem jubilentom in nagrajencem še enkrat iskrene čestitke v imenu konference sindikata KIL.

Letne konference se je udeležil tudi tov. Povše Branko, predsednik OSS Žalec, ki je ocenil delo sindikata za zelo uspešno, predvsem pa sodelovanje med OOS KIL in OSS Žalec.

Naj povem še to, da je OSS Žalec predlagal konferenco sindikata KIL za zlati znak Slovenije.

Zato je naša naloga, da to zaupanje potrdimo z vestnim delom, predvsem pa, da si prizadevamo vse zastavljene naloge in cilje čim uspešneje realizirati.

Marinka Baloh

NOVOLETNO PRAZNOVANJE

Vojne, lakota, potresi, suša, poplave, to so vsakodnevne novice, ki jih slišiš ko odpreš televizor, razgrneš časopis, srečaš prijatelja, znanca. Res je, da tega vsega ne doživljamo mi, vendar že misel, da nekje trpi na tisoče ljudi, te spravi v slabo voljo.

Vendar je tudi včasih potrebno pozabiti na take in podobne težave. Treba se je veseliti današnjega in jutrišnjega dne. In prav to si prizadeva osnovna organizacija sindikata, ter poskuša svojim članom vsaj občasno pripraviti tudi dobro razpoloženje.

Nekaj podobnega smo si »privoščili« ob priliki novoletnega praznovanja. Že ob 12. uri smo zaključili z delom, ustavili stroje, ugasnili peči in pozabili na vsakodnevne skrbi. V jedilnici je bila pripravljena skromna zakuška, za dobro voljo pa je poskrbel ansambel »RUDIS« za katerega moram reči, da nas je prijetno presenetil. Da nam je bilo lepo pove že to, da smo se veselili, kar do poznih večernih ur. Ob slovesu še stiski rok, iskrene čestitke, objemi in poljubi, nato štirje praznični dnevi in življenje teče dalje po ustaljenih tirih, v nas pa se poraja vprašanje: »Kaj nam bo prineslo leto 1985 novega?«

Marinka Baloh

Opravičilo!

Podpisani Bohte Alojz se opravičujem sodelavcem TOZD-a Grafit za izrečene govornice v zvezi z mojo boleznijo, katere so bile neresnične.

Bohte Alojz

POGLED V ZGODOVINO DELAVSKEGA GIBANJA LIBOJE

Ob letošnjem jubileju, 170-letnici Keramične industrije in ob dejstvu, da je bil libojški proletarijat pred vojno povezan, keramik in rudar sta se kot eden borila za delavske pravice, je prav, da se spomnimo nekaterih dogodkov iz preteklosti, iz zgodovine področja sedanje krajevne skupnosti Liboje.

Ob dejstvu, da tu zasledimo najstarejšo industrijsko proizvodnjo v Savinjski dolini, smo lahko ponosni, da ravno na tem področju zasledimo tudi prve zametke delavskega gibanja.

Komaj 100 let je minilo, ko je bil l. 1885 uveden 11 urni delavnik za tovarniške delavce in komaj 90 let, ko je bil uveden 24 urni počitek ob nedeljah in praznikih. 30. XII. 1918 je ljubljanska vlada sklenila uvesti 8 urni delavnik v podjetjih tovarniškega značaja. Vse to so rezultati delavskega gibanja, delavske borbe, pri kateri libojški proletarec ni stal ob strani.

O delavskem gibanju na tem področju smo že večkrat pisali. Obvestili smo zbor socialnih demokratov, tedaj edine marksistične stranke, ki je bil 18. 3. 1900 v Libojah, omenili smo zborovanja ob 1. maju. Prvi znani podatek je iz leta 1900, ko delavski praznik praznuje vseh 140 zaposlenih v tovarni keramične industrije v Kasazah, naslednje leto praznuje 79 zaposlenih v Schutzovi tovarni keramike. Pisali smo o uspešnem mezdnem gibanju sredi marca 1919, ko delavci v tovarni porcelana v Libojah dosežejo 30% zvišanje mezd in uveljavijo 8-urni delavnik, ali o juniju 1919, ko delavci tovarne keramičnih izdelkov uspešno sklenejo svoje mezdno gibanje. Stavka je bila tudi od 17. do 21. VIII. 1919.

Verjetno so bile te stavke tudi del splošnega stavkovnega gibanja v Sloveniji v podporo oktobrski revoluciji in proti intervenciji kapitalističnih sil proti Leninovi Rusiji.

Spomnimo se leta 1920, ko je bilo zopet stavkovno gibanje v Libojah, 31. VII. začnejo stavkati delavci v keramični tovarni Sonnenberg in v rudniku v Libojah. Istočasno začne z mezdnim gibanjem tudi delavci v podjetju Schutz—Pavlin, ki v stavki vztrajajo do 23. 8., klub temu, da 18. VIII. dosežejo svoje pravice. Stavko nadaljujejo v podporo delavcem v tovarni Sonnenberg in rudarjem. Vsi skupaj stavkajo do skupne zmage. Tako se je zopet izpričala solidarnost libojškega proletariata.

Leta 1921 je uprava keramične industrije v Libojah hotela znižati delavske mezde. Delavci so šli 1. VIII. v boj in 16. IX. dosegli 15% povišanje mezd.

Lani smo se spomnili gladovne stavke leta 1934.

In letos?

Ob 40-letnici osvoboditve se bomo spomnili 40-letnice ustanovitve Enotnih sindikatov v Jugoslaviji. Lani smo objavili prispevek o izvolitvi prvih delavskih zaupnikov v keramični tovarni. Ta ponatisnjeni sestavek iz tistega obdobja prvih let osvoboditve nam pokaže, da je bil sindikat tovarne zelo aktiven. So nam še poznani sindikalni aktivisti iz te dobe? Prav bi bilo, da sedemo z njimi za skupno mizo in se pogovorimo.

Letos bomo praznovali 35-letnico samoupravljanja. Prav bi bilo, da se tudi s pionirji samoupravljanja pogovorimo.

50 let je poteklo od zleta Svobode v Celju. Znano je, da je svobodaš Liboj bil na tem zboru. Zato bi bilo prav, da obudimo spomin na to dobo in na predvojno delovanje Svobode Liboje, kovačnice napredne delavske misli.

Znano je, da so bile žene tedanjih delavcev zelo revolucionarne, da so bile zelo revolu-

cionarne delavke keramične industrije. Zato bi bilo prav, da se spomnimo ustanovitve Društva delavskih žena l. 1938 in protidraginskih akcij l. 1940.

V okviru Zveze sindikata Slovenije, Občinskega sveta Žalec, Savinjskega občana in Keramika se načrtuje okrogla miza pod naslovom »Predvojno delovanje žena v delavskem gibanju«. Srečanje rudarjev zabukovsko-libojškega bazena je že tradicionalno. Načrtujemo, da bomo na letošnjem srečanju osvetlili čas obnove in čas petletk. Ob vsem tem ne bomo mogli mimo leta 1940, ko je od 15. V. do 22. VII. stavkal keramik in ko se je 15. II. 1940 začela stavka v rudniku. Spomnili se bomo dela partijske organizacije in SKOJ-a. Omenimo januar 1941, ko je bila I. okrožna konferenca SKOJ pod Kotečnikom.

Letošnje leto je priložnost, ko lahko zopet potrdimo, da je libojški proletarec vedno stal v prvih vrstah borbe za delavske pravice.

RUBRIKA PREDSTAVLJAMO VAM:

NARBERGER MARIJA

Kocka je padla in žreb je odločil.

V oddelku slikarna sem poiskala tov. Narberger Marijo, katero je »žreb določil« za našo rubriko.

Verjeti ali ne, imela sem tremo, ker nisem vedela, kako bo tovarišica sprejela moj pristop.

Toda vsa trema je bila nekako odveč. Nisem si predstavljala, da bo šlo tako gladko, toda s preprostimi ljudmi se da tako preprosto pogovarjati o marsikateri stvari. In med take skromne in preproste ljudi bi lahko prišla tudi tov. Marijo Narberger.

Naj zaupam še to, da je tov. Narbergerjeva sprva rahlo zardela, toda razgovora z menoj ni odklonila. Obe sva imeli tremo, ki pa je pri razgovoru nekam izpuhtela. Postavljala sem ji različna vprašanja, ki so zanimiva zlasti ljudem, ki se želijo bolje spoznati med seboj.

»Marija, zaupajte mi (nam), kdaj ste se rodili?«

»Rodila sem se 24. 8. 1943 v šestčlanski rudarski družini. Mati je nekaj časa delala v keramični industriji, kasneje je delo v tovarni zapustila zaradi otrok in se posvetila gospodinjstvu, oče je bil rudar. Oba sta trdo delala, si zgradila dom in nam omogočila osnovne stvari za življenje. Otroci smo odraščali in si priborili vsak svoj kos kruha.«

»Katero šolo ste obiskovali?«

»Najprej osnovno šolo, po končanem osnovnošolskem šolanju pa sem hodila v poklicno keramično šolo, katere oddelek je bil v Žalcu. To šolo sem tudi končala in se leta 1958 zaposlila. Sprva ni bilo dosti dela za vse, zato smo mlajše delavke morale prijeti za vsako delo.«

Povedala je tudi, da ji ni bilo nič težko, ker je imela rada svoje delo in ker je vzljubila svoj poklic.

Vprašanje: »Kaj bi spremenili, oziroma izboljšali?«

Odgovorila je: »Glede izboljšav si želim samo to, da bi nekega dne vsi slikarji lahko slikali skupaj v skupnem oddelku in da ne bi bili tako razporejeni v različne prostore.«

»Zdaj bi vas vprašala še nekaj zasebnega, če smem, seveda, povejte, ali ste poročeni in koliko otrok imate.«

Sprva se je v zadregi nasmehnila in mi odgovorila: »Poročila sem se leta 1965 in imam dva otroka. Hčerka ima 18 let in sin je star 6 let.«

»Vem, da je delo z otroki precej naporno, pa vendar tudi lepo in zanimivo. Zato me zanima, ali poleg dela v službi in doma, še imate kaj časa zase, za družbenopolitično aktivnost?«

Odgovorila mi je: »V krajevni skupnosti nisem aktivna, zato pa se v svojem delovnem okolju vključujem v delo OOS, raznih komisij in podobno.«

Ko sem jo vprašala, če je imela v teh organizacijah, kakšno vidnejšo funkcijo ali je delovala zgolj kot članica, mi je odgovorila, da je imela sicer nekaj funkcij.

Torej to naj ostane njena stvar.

Po nekaj minutah sva končali razgovor, kajti mudilo se ji je na delo.

Zahvalila sem se ji, ker si je vzela čas zame in je s tem prav gotovo tudi pripomogla k večji pestrosti našega glasila in boljšemu spoznavanju ljudi med seboj.

Vanja Mavrek

REFERENDUM ZA KRAJEVNI SAMOPRISPEVEK LIBOJ

V mesecu decembru 1984 se je iztekla občinski samoprispevek, iz katerega naslova je tudi naša krajevna skupnost prejela del finančnih sredstev za komunalne potrebe kraja. Če želimo nadaljevati z ureditvijo kraja, je nujno, da si zagotovimo lastna finančna sredstva, ki jih je pa možno zagotoviti samo z uvedbo krajevnega samoprispevka.

Na pobudo KK SZDL Liboje je skupščina KS Liboje, dne 5. 3. 1985 razpravljala o uvedbi krajevnega samoprispevka in sklenila da se razpiše referendum za uvedbo samoprispevka na območju KS Liboje za dne 14. 4. 1985 na dveh voliščih. Za Liboje bo volišče na sedežu KS, za območje Kasaz pa v ambulanti Kasaze. Volišče bo odprto od 7. do 19. ure.

Skupščina je sklepala tudi o razdelitvi samoprispevka, tako da za potrebe KS ostane 79%-ni delež prispevka, za zaselke pa 21%-ni delež. Sredstva se bodo zbirala naslednjih 5 let. V kolikor bo referendum izglasovan bodo obveznosti plačila pričele veljati s 1. 5. 1985.

Sprejeta so bila tudi merila o plačevanju samoprispevka in to:

- za vse zaposlene delavce je 2% stopnja prispevka od osebnega dohodka
- za vse upokojence je prispevna stopnja 1%
- za obrtnike in kmete določi stopnjo prispevka uprava za družbene prihodke

Samoprispevka so oproščeni vsi zaposleni, ki ne dosegajo 60%-ni poprečni OD republiškega poprečja za leto 1984. Referendumska sredstva se bodo uporabljala tekom 5 let po naslednjem sprejetem investicijskem programu:

- Zagreb, sofinanciranje dograditve ceste
- Grič, dograditev ceste in ulic ter ureditev razsvetljave
- Vrtec Liboje, ureditev igrišča in okolice
- Liboje—Zabukovica, sofinanciranje pri dograditvi že obstoječe ceste
- Slovenski dol, dograditev ceste in sanacija obstoječega jezera
- TVD Partizan, sofinanciranje sanitarnih prostorov

- naselje Rom, sofinanciranje pri dograditvi ceste
- Košnica—Celje, sofinanciranje cestne povezave s Celjem
- pod Šmohorjem—Kozovinc, sofinanciranje napeljave električnega toka in dograditev ceste
- ureditev prostorov in nabava opreme za gasilsko četo
- Brnica, sanacija obstoječe ceste

- Podvin—Porance, sanacija obstoječe ceste
 - ob Savinji, sanacija ceste
 - Provizorij, sanacija ceste
 - telefoniada, sofinanciranje glavnega telefonskega podzemeljskega kabla
- Celotni program bo dan v razpravo krajanom po zaselkih in po možnosti se bodo upoštevali tudi njihovi predlogi.

ŠD

OSREDNJA PROSLAVA SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA OBČINE ŽALEC V LIBOJAH

ZKO Žalec organizira vsako leto proslavo slovenskega kulturnega praznika v drugem kraju občine. Za to leto se je odločila, da bo proslava v Libojah, in bo povezana z otvoritvijo obnovljenega kulturnega doma.

Proslava je bila 9. 2. 1985 ob 17. uri. Pred proslavo se je zbralo že precejšnje število krajanov in vabljenih, ki so bili prisotni pri slavnostni otvoritvi obnovljenega kulturnega doma, ki pomeni veliko pridobitev kraja, kot tudi uspeh skupnih naporov za obnovo domov v občini Žalec.

Godba rudarjev in Keramikov DPD Svobode Liboje je uvodoma zaigrala nekaj komadov, nato je predsednik društva Svobode tov. tone Mlinarič pozdravil navzoče in v kratkih besedah omenil prizadevanja za obnovo dvorane in se zahvalil vsem, ki so to obnovo omogočili.

Zahvala gre delovnim organizacijam kraja: »Sadni drevesnici« Mirošan, »Liku« Liboje, izredna zahvala pa gre kolektivu Keramične industrije Liboje za finančno in materialno pomoč, kot tudi kulturni skupnosti Žalec ter vsem posameznikom, ki so dali svoj delež k obnovi.

Po končanem govoru je predsednik gradbenega odbora tov. Darko Šuler prerezal trak pri vходу dvorane in s tem je bilo zadoščeno slavnostni otvoritvi obnovljenega doma.

Tov. Franjo Tilinger sprejema plaketo

Udeleženci proslave

Godba sprejema Savinovo nagrado

Vabljeni gostje iz ZKO Žalec in krajanji Liboj so do poslednjega kotička napolnili dvorano in tako dali svoj doprinos, da je bila proslava kulturnega praznika veličastna.

Slavnostni govornik na proslavi je bil predsednik ZKO Žalec tov. Milan Lesjak, ki je v svojem govoru dal poudarka slovenskemu kulturnemu prazniku, ki ima izreden pomen pri razvoju kulture tudi na področju občine Žalec.

Kot vsako leto so bile ob tej priliki podeljene Savinove nagrade in priznanja najzaslužnejšim delavcem občine Žalec in posameznim kulturnim društvom.

Priznanja sta podelila: predsednik odbora za odlikovanja tov. Zoran Razboršek in

predsednik kulturne skupnosti tov. Franc Lenko.

Savinovo nagrado za leto 1984 je prejela tudi godba na pihala Svobode Liboje, ki v tem letu praznuje svojo 50. letnico obstoja in jim za nagrado iskreno čestitamo.

Savinovo zlato plaketo je prejel direktor Keramične ind. Liboje tov. Franjo Tilinger za nesebično delo v društvu Svobode Liboje, kajti njegovo delo je velik doprinos pri razvoju kulture v Libojah.

Po podelitvi Savinovih nagrad in priznanj sta predsednik društva Svobode tov. Anton Mlinarič in predsednik SZDL tov. Feliks Srebot podelila plakete posameznikom iz kraja Liboj, ki so s svojim delom in prispevki sodelovali pri obnovi dvorane.

Tako je prejelo: 20 krajanov zlate plakete
9 krajanov srebrne plakete
12 krajanov bronaste plakete

Zlate plakete za sodelovanje pri obnovi dvorane so prejele tudi delovne organizacije in ustanove:

1. Keramična industrija Liboje
2. »Hmezad« Žalec
3. OZD »Sadjarstvo« Mirošan
4. Libojska ind. kovinske opreme Liboje
5. »Ingrad« Celje, TOZD »Kamolom« Liboje
6. Krajevna skupnost Liboje in
7. Kulturna skupnost Žalec

Proslavo je zaključil ljubljanski oktet z 20 minutnim programom v veliko zadovoljstvo poslušalcev, saj so v svojem programu izvajali predvsem domače narodne pesmi.

Tov. Anka Krčmar, ki je vodila celotni program je zaključila proslavo in povabila goste na skromno zakusko.

ŠD

LETNA KONFERENCA DPD SVOBODE LIBOJE

Letna konferenca DPD Svobode Liboje je bila 22. 2. 1985 ob 17. uri v dvorani Svobode. Pred pričetkom konference so sekcije društva pripravile krajši kulturni program.

Konferenco je otvoril predsednik društva Svobode tov. Tone Mlinarič, pozdravil navzoče predstavnike družbenih in delovnih organizacij kraja, predvsem pa člane društva. Žal med prisotnimi ni bilo predstavnika ZKO Žalec, ki je bil službeno zadržan.

Po izvolitvi organov letne konference je predsednik društva podal poročilo o delu za preteklo leto. Iz poročila je razvidno, da je društvo v celoti izpolnilo plan dela iz preteklega leta. Vse sekcije društva so pozitivno delovale in izvršile svoje naloge, kljub temu, da je bilo delo zelo oteženo vsled pomanjkanja prostorov zaradi obnove dvorane.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podala tov. Albina Zeme je razvidno, da je društvo v tem letu poslovalo zelo aktivno. Nadzorni odbor je izrekel pohvalo za urejeno poslovanje.

Predsedniki sekcij so v poročilih nanizali svoje uspehe, kot tudi težave pri izvrševanju kulturnih obveznosti. Zavedajo se, da jih čakajo v tem letu ogromne naloge in naporji za uresničitev zastavljenih ciljev pri izvedbi kulturnih programov v počastitev občinskega praznika, 170. letnice obstoja KIL in 50. letnice godbe na pihala.

Na konferenci je bil sprejet program dela za leto 1985, ki zajema vse dolžnosti društva oz. sekcij.

Program dela:

26. 1. 1985 — letna konferenca OOS Kera-
mične ind. Liboje
12. 2. 1985 — Osrednja občinska proslava
ob 8. februarju s podelitvijo Savinovih od-
ličij in otvoritev obnovljene dvorane
9. 3. 1985 — proslava ob prazniku »Dneva
žena«
26. 4. 1985 — proslava OF v dvorani
5. 5. 1985 — Slavnostna seja skupščine KS
Liboje ob krajevnem prazniku
26. 5. 1985 — Večer s tamburico — dvorana
2. 6. 1985 — občinska revija godb na pihala
8. 6. 1985 — pevski zbor iz Liboj in mešani
pevski zbor iz Šoštanja — koncert
15. 6. 1985 — nastop pevskega zbora v
Grizah na občinski reviji pevskih zborov
22. 6. 1985 — Drama »Raztrganci« dramska
sekcija Svobode
4. 7. 1985 — Srečanje borcev NOB na Brnici
— program Svoboda
6. 7. 1985 — slavnostni koncert godbe na pi-
hala — v dvorani

VESELI SMO, DA SMO VAŠI!

Priznamo, ko smo se v letu 1983 pričeli pri-
pravljati na našo 50-letnico, smo bili spričo
takratnih omejitev dokaj skeptični, kakšna
bo ta naša obletnica. Toda opogumljeni z
rezultati našega dela, smo šli v akcijo. Obi-
skali smo več organizacij v žalski občini in
kaj kmalu spoznali, da naša godba ljudem in
kolektivom po dolini precej pomeni, saj smo
skoraj povsod z našimi proročji uspeli.
Pomagali so nam:

Keramična industrija Liboje, Liko Liboje,
Sadjarstvo Mirošan, Zarja Petrovče, SIP
Šempeter pa tudi Garant Polzela. Pomoč so
nam nudili tudi ZKO Žalec in Krajevna
skupnost Liboje. Tako smo v letu 1984 z zbr-
animi finančnimi sredstvi nabavili 18 novih
instrumentov in tako prej raznovrstno ses-
tavo instrumentov, poenotili predvsem s
firmo Anati iz Kraslic.

Torej, polovica želje je bila uresničena. Opo-
gumljeni, predvsem srečni, smo si drznili
javno povedati še drugi del želje — namreč
zelo smo si želeli novih uniform, saj so
godbeniki že vse pisani (predvsem mladi)
stare pa so že tudi po 8 letih zelo iztrošene in
ponožene.

Ponovno smo prosili kolektive, takrat le Ke-
ramično in pa Liko. Pripadnost naši godbi je
bila zopet potrjena. Skrite želje niso več
sanje, temveč se v letu 1985 uresničujejo. Ta-
ko bomo v letu, ko praznujemo 40-letnico
osvoboditve, ko praznujemo 170-letnico
vašega kolektiva, tudi mi, ko praznujemo v
Libojah občinski praznik in ko praznujemo
tudi godbeniki 50-letnico, ponosno z novimi
instrumenti in z novimi uniformami dostoj-
no opravičili zaupanje vseh, ki so nam po-
magali, ki so nas razumeli ter nam verjeli, da
bomo zaupanje upravičili.

Zavedamo se moralne obveze, potem, ko
smo se prepričali, kako smo vaši. Radi bi
izkoristili priložnost, da se vsem iskreno za-
hvalimo, vam keramiki, delavcem Lika,

7. 7. 1985 — slavnostna seja Skupščine
občine Žalec v dvorani — program Svoboda

13. 9. 1985 — proslava ob 170. obletnici KIL
(razgovor s poslovnimi partnerji) — kulturni
program

14. 9. 1985 — osrednja proslava ob 170. le-
tnici KIL v dvorani — program Svoboda

5. 10. 1985 — srečanje upokojencev v KIL —
program Svoboda

19. 10. 1985 — srečanje ostarelih krajanov v
dvorani — program Svoboda

29. 10. 1985 — komemoracija ob dnevu mr-
tvih — osnovna šola Liboje, moški pevski
zbor, godba

24. 11. 1985 — Revija narodno zabavnih an-
samblov v dvorani

28. 11. 1985 — proslava ob 29. novembru —
program Svoboda

Program dela je konferenca soglasno spreje-
la. Želimo si, da bi vse sekcije društva še v
naprej tako tesno sodelovale pri uresničevanju
celotnega kulturnega programa in da bi
uspešno zaključili to kulturno nalogo v
zadovoljstvo vseh delovnih ljudi kraja.

ŠD

Zarje, Sipa, Garanta, ZKO in KS Liboje in
pa vsem organom in organizacijam tako v
kolektivih kot na terenu. Trdno smo pre-
pričani, da s sodelovanjem, kakršno je
prisotno ravno med Libojčani, upravičeno
zremo pogumno v bodočnost.

Vsem članom kolektiva iskrene čestitke ob
170-letnici ter mnogo poslovnih uspehov
hvaležni godbeniki godbe Rudarjev—Kera-
mikov Svobode Liboje.

Predsednik godbe Jože Jančič

UPRIZORITEV IGRE »ZAKONCI STAVKAJO«

Dramska sekcija Svobode je po daljšem
premoru v lanskem letu ponovno zaživela in
uprizorila igro »Rokovnjači«, ki je zelo
dobro uspela. Ta igra nam je pripomogla, da
smo prišli do igralskega kadra. Kljub adap-
taciji doma in težavam s prostori je dramska
sekcija v tej zasedbi naštudirala vaško
komedijo v treh dejanjih »ZAKONCI
STAVKAJO« v zasedbi 12. igralcev. Igralci
so se prizadevno udeleževali vaj in uspelo
nam je, da smo igro uprizorili 2. 3. t. l. Igralci
so dali vse od sebe, kar je dokaz veliko
zadovoljstvo občinstva, ki si je predstavo
ogledalo, saj si večina gledalcev želi, da se ig-
ra v Libojah ponovi. Upamo, da se bodo ig-
ralci potrudili in igro ponovili v Libojah.
Dramska sekcija pa ima namen s to igro
gostovati še v drugih krajih. Sekcija želi na-
daljevat s svojim delom ter naštudirati novo
igro iz tematike NOB (Raztrganci), ki bi jo
igrali v počastitev občinskega praznika 22.
6. 1985.

Prepričani smo, da je njihova igralska vne-
ma tako velika, da bodo tudi to nalogo
izpeljali.

ŠD

PROSLAVA DNEVA ŽENA

Kot vsako leto je bila na pobudo SZDL in
ostalih družbenih organizacij kraja ter dru-
štva Svobode Liboje organizirana proslava
v počastitev »Dneva žena«.

Proslava je bila 9. 3. 1985 s pričetkom ob 17.
uri v dvorani Svobode.

Društvo Svoboda je pripravilo obširen kul-
turni program v katerem so sodelovali:

- moški pevski zbor, ki je ženam zapel 3
pesmi v počastitev njihovega praznika
- učenci osnovne šole Liboje so se pred-
stavili z lepim programom, v katerem ni
manjkalo recitacij posvečenih materam,
prikazan je bil tudi živi prizor »pri babi-
ci na obisku« in lep ritmični ples
- cicibani iz vrtca so recitali pesmico
»Maček Muri«, sledile so deklamacije
posvečene samo mamam in pesmica
»Sosedov Bosoped«, na koncu pa so
zaplesali narodni ples v lepih nošah (to
je ples z metlo). Nastopilo je kar 28
cicibanov.
- mladi godci so se prvič predstavili s
svojo skladbo in zaigrali v veliko
zadovoljstvo žena
- mladina se je predstavila s plesom 6.
mladink v spremljavi disko glasbe
- proslavo je zaključil tamburaški orkes-
ter DPD Svobode, ki se je predstavil s
trema skladbami.

Po končanem kulturnem programu je bil or-
ganiziran zabavni večer za vse prisotne žene.
Tri nastarejše žene so prejele od organizacije
SZDL Liboje šopke nageljnov.

Za veselo razpoloženje je poskrbel ansambel
»Klaužer« iz Štor. Med zabavo pa tudi ni
manjkalo šaljivih prizorov in upamo, da so
se žene prijetno zabavale.

Na isti dan je sindikalna organizacija KIL
organizirala proslavo ob 12. uri v jedilnici
KIL za delavke celotnega kolektiva. Kulturni
program je izvajal tamburaški orkester
Svobode Liboje in cicibani iz vrtca.

ŠD

SKLEPI IZ OBČNEGA ZBORA TVD PARTIZAN

Društvo Partizan je v začetku letošnjega leta
prevzelo tudi v upravljanje smučišče od OŠ
»Peter—Šprajc—Jur« iz Žalca. Društvo up-
ravlja s smučiščem, osnovna sredstva pa so
last občinske kulturne skupnosti Žalec. Vse-
kakor je smučišče za naš kraj velika pridobitev,
saj so imeli v letošnji sezoni kar 26 ob-
ratovalnih dni, ki so bili zelo uspešni. Bilo je
seveda tudi nekaj spodrseljavev, a ti so bili za-
radi tega, ker so praktično nepripravljeni in
neizkušeni prevzeli smučišče. Društvo želi
ves dohodek od prodanih kart vlagati v
smučišča in za izobraževanje kadrov za up-
ravljanje istega.

Sprejet je bil plan dela za leto 1985, ki je bolj obširen zaradi praznovanja občinskega praznika v Libojah, kot 170. letnice KIL. Prireditve v počastitev občinskega praznika se bodo pričele z dnevom mladosti, ko bo organiziran kros po smučarski tekaški progi, ki se bo nadaljeval vse do 7. junija.

Organizirali bodo turnirje v malem nogometu, rokometu, šahovski turnir, simultanko s povabljenim šahovskim mojstrom, turnir v namiznem tenisu ter strelska tekmovanja.

Želijo si tudi, da bi postala košarka in rokomet pri krajanih bolj priljubljen šport, zato bodo povabili na turnirje res kvalitetne ekipe in s tem skušali pridobiti nove člane za ti dve športni panogi.

Prav gotovo pa bo nalog še več, kot so jih planirali, kar pa se bo pokazalo med letom. Sposobni jih bodo uresničiti le, če bo na voljo več finančnih sredstev.

Želimo jim, da bi zadane naloge v tem letu uspešno izpeljali. ŠD

Tekaška proga za Planinškov memorial je bila izpeljana ob smučišču v Libojah. Tekmovanje je bilo 23. 2. 1985 ob 10. uri. Pionirji so tekmovali na 2,5 km in dosegli naslednje rezultate:

I. mesto — Franjo Baloh	29,24,22
II. mesto — Andrej Zeme	30,28,34
III. mesto — Miran Kuder	31,55,66

SMUČARSKA TEKMOVANJA V TEJ SEZONI

Ker nam je bila to leto zima dokaj naklonjena so bili tudi pogoji za izvedbo smučarskih tekmovanj. TVD Partizan je organiziral tradicionalni turni smuk iz Šmohorja in pa smučarski tek za memorial Rudija Planinška, ki naj bi postal tradicionalen, saj je bil Planinšek rudi izreden športnik in smučar ter dolgoletni član upravnega odbora TVD Partizan.

Želimo vas seznaniti z dosežki opravljenih tekmovanj.

Turni smuk Šmohor—Liboje je bil 19. 1. 1985 z pričetkom ob 13. uri.

Tekmovalo pa je 84 tekmovalcev.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

Mlajši mladinci od 15—18 leta:

Starejši člani od 36—45 let:

I. mesto — toni Kitak	28,23,90
II. mesto — Jože Zupan	30,13,62
III. mesto — Anton Oblak	37,48,29

Veterani od 45 let dalje:

I. mesto — Alojz Zeme	33,44,68
II. mesto — Martin Lenarčič	41,47,03
III. mesto — Anton Uplaznik	43,56,15

Izmerjen najslabši čas na progi je bil 89,05,14

Na isti progi so tekmovali mlajši in starejši pionirji in pionirke, vendar samo na 3 km ter dosegli naslednje rezultate:

Tek na 5 km:

Mladinec:	
I. mesto — Sergej Kalafatič	20,15,70

Člani:

I. mesto — Marjan Filipič	24,29,22
II. mesto — Miran Teglav	32,21,01

Starejši člani:

I. mesto — Dolfe Naraks	21,58,00
II. mesto — Joško Vdovič	23,30,81
III. mesto — Forto Turk	25,44,85

Veterani:

I. mesto — Boris Seničar	23,51,37
II. mesto — Srečko Krajnc	23,76,55
III. mesto — Anton Uplaznik	27,23,41

Članice:

I. mesto — Anica Reberšak	26,44,17
---------------------------	----------

Tekaška proga na 10 km:

Mladinci:	
I. mesto — Jože Šmithofer	32,12,07
II. mesto — Srečko Čater	37,47,76
III. mesto — Uroš Feldin	41,17,60

Člani:

I. mesto — Rudi Kolavder državni reprezentant	27,46,07
---	----------

za najboljši čas prejel pokal v trajno last

II. mesto — Vinko Zupanc	32,04,70
III. mesto — Aco Pepelnik	32,25,45

Štart Šmohor

I. mesto — Srečko Čater	27,33,34
II. mesto — Bori Brec	33,03,86
III. mesto — Matjaž Krk	38,27,52

Starejši mladinci od 19—27 leta:

I. mesto — Dušan Čretnik najboljši čas za prehodni pokal	24,50,80
--	----------

II. mesto — Vinko Zupanc	25,26,92
III. mesto — Dušan Čater	27,07,23

Člani od 28—33 leta:

I. mesto — Smiljan Smodiš	25,51,11
II. mesto — Slavko Tamše	27,22,16
III. mesto — Marjan Sitar	29,23,83

Mlajši pionirji:

I. mesto — Uroš Aristovnik	11,14,07
II. mesto — Boštjan Bizjak	11,34,67
III. mesto — Aleš Kveder	12,27,29

Starejši pionirji:

I. mesto — Franjo Baloh	11,30,81
II. mesto — Aleš Pevec	12,30,49
III. mesto — Peter Podpečan	12,41,04

Pionirke:

I. mesto — Bojana Grm	12,45,35
II. mesto — Alenka Zore	14,13,22
III. mesto — Mojca Vočko	15,25,80

Memorialni tek

Starejši člani:

I. mesto : Janko Veligovšek

44,97,35

Veterani:

I. mesto — Lenko Cilenšek

37,40,94

II. mesto — Alojz Zeme

46,22,85

III. mesto — Silvo Hladnik

50,36,00

Iz rezultatov je razvidno, a se iz leta v leto povečuje število tekmovalcev. Za tak uspeh pa imajo največ zaslug organizatorji tekmovanja TVD Partizan, ki se trudijo, da so tekmovanja iz leta v leto uspešnejša.

ŽENA NEKOČ IN DANES

Minil je dan, ki je za vsako ženo, mater in dekle prav gotovo posebna prelomnica v njenem življenju.

8. marec je dan, ko vsaka ženska slavi svoj praznik. Ta dan pa je bil težko priborjen. Skozi zgodovino lahko zasledujemo, kako so se žene morale boriti, če so želele stopati v korak z mošči. Za primer lahko omenimo veliko znanstvenico Marie Currie, ki si je le z borbo in pogumom pridobila svoj naziv. Še veliko je takih žena, ki so se borile in dosegle svoj cilj. Ena izmed njih je tudi velika revolucionarka in borka Roza Luxemburg. Poleg Rose Luxemburg je poznana tudi nemška revolucionarka Clara Zetkin, ki je od leta 1891 vodila žensko delavsko gibanje. Bila je tudi prva ženska, ki je dala predlog, da se 8. marec proglasi za dan žena. Ta odločitev je pomenila bolj organizirano delovanje žensk v boju za pravice in enakopravnost.

Skozi desetletja pa se je žena še bolj začela zavedati same sebe. Spremenila je način svojega dela in mišljenja ter kmalu dosegla moškega. Ženska in moški sta postala eno — borca za svobodo in pravice, ki izvirajo iz dela.

Sprva še ponižna, pozneje vsa razpoložena, borbenega duha in bistrih misli. Tudi v NOB je bilo opazno aktivno delovanje ženske. Z ramo ob rami se je borila z mošči, umirala

za svobodo in nam ustvarila lepši in boljši svet.

Ženska je bila borka, ki se je borila tudi v prvih bojnih vrstah. Takšna je bila žena nekdaj...

V bistvu se vse do danes ni spremenila. Ostala je skromna, borbena, in požrtvovalna. Vendar pa je kljub temu treba priznati, da vse ženske le niso dosegle zaželenega cilja. Veliko je takih, ki se ne upajo upreti moškimi. Še je nekaj ponižanih in razžaljenih. Toda v večini se ženske zavedajo same sebe.

Imajo, prav tako kakor njihovi moški kolegi pravico do odločanja, do izobraževanja in samoupravljanja v DO. Za enako delo dobijo enako plačilo. Vendar so še vidne nekatere razlike med moškim in žensko. Te manjše in vidnejše razlike skušamo odpraviti tako, da sprejemamo zakone in pravilnike ter druge akte, ki ščitijo žensko in njene pravice.

Zatorej naj bo 8. marec čas za kulturne prireditve, za prijateljska srečanja, vendar pa kljub temu ne sme izgubiti svoj prvotni namen.

Torej naj to ostane dan, katerega so si izbrile žene skozi različna obdobja revolucije, ga sprejele za svojega in prav je, da ga tudi vsaka po svoje čimbolj prijetno doživi in da se ga vedno spominja.

Vanja Mavrek

OB PRAZNIKU ŽENA SO NAM UČENCI OŠ LIBOJE NAPISALI NASLEDNJE MISLI

MOJA MAMA — OPIS

Moji mami je ime Marija. Ima kostanjeve lase in modre oči. Se rada lepo oblači. Zame skrbi in mi pomaga pri učenju. Zato ker zame skrbi, jo imam zelo rada.

Alenka Lukež
1. razred

MOJA MAMA

Moji mami je ime Zdenka. Stara je 33 let. Ima črne lase in rjave oči. Je velika in rada nosi zeleno krilo in modro jopico. Zaposlena je v tovarni. V tovarni briše skodelice. Doma zelo rada pospravlja po stanovanju. Tudi pri učenju mi pomaga. Imam jo zelo rada.

Zupanc Karmen
2. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

ŠD

Moji mami je ime Dragica. Zelo je velika. Lase ima rjave. Hodi v službo v toper. Tudi doma ima veliko dela. Pomaga mi pri učenju. Zelo jo imam rada.

Karmen Tamšc
1. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

Moji mami je ime Ivanka. Je srednje postave. Ima črne lase in svetlo modre oči. Moja mama ne hodi v službo. Doma ima veliko dela: pere, lika, čisti, pospravlja, kuha, pomiva in opravlja še veliko drugega dela. Za mene skrbi lepo. Opere mi obleke. Pomaga mi tudi pri učenju. Želim si, da bi še dolgo živela in bila zdrava.

Marjetica Jovan
3. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

Moji mami je ime Marija. Je majhne postave, ima plave oči in rada nosi nizke pete na škornjih. Lase ima temno rjave. V službo gre ob enih ali ob šestih. Dela v Zarji, kjer šivajo. Ko se zjutraj zbudim, mi pripravi zajtrk, pomije posodo in pospravi. Potem še počisti tla, prinese drva in zakuri. Želim ji, da bi še dolgo živela in da bi bila zdrava. Imam jo rad.

Sebastjan Črešnovar
3. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

Moja mama je velika in močna. Ima svetlo rjave lase in modre oči. Doma čisti, lika, pomiva posodo, pripravi zajtrk in pospravi posteljo. V službo gre ob pol šestih. Dela v Kemični industriji Liboje. V službi dela krožnike iz gline in riba tla. Bliža se Dan žena. Jaz, brat in očka ji bomo kupili rože. Dan žena bo proslavljala tudi moja mama. Želim si, da bo vesela in srečna do konca svojih dni. Ime ji je Anica.

Rudi Baloh
3. razred, OŠ Liboje

MOJA MAMA

Moji mami je ime Jelka. Ima temno rjave lase, je srednje postave in ima rjave oči. Doma ima veliko dela. Čisti in skrbi zame. Ko pride iz službe, je zelo utrujena. Dela v LIKO Liboje. Po poklicu je čistilka. V službo gre ob pol šestih. Domov pride od dveh. Za dan žena ji bova z očetom kupila rože. Želim si, da bi bila zdrava in da bi še dolgo let živela.

Damjan Petkovič
3. razred OŠ Liboje

MOJA MAMICA

Včasih žene niso imele takšnih pravic kot danes. Niso bile enakopravne z mošči. Tudi službe niso dobile, ampak so morale doma skrbeti za otroke, kuhati zajtrk, kosilo in večerjo, pospravljati stanovanje in opravljati druga gospodinjska dela. Danes pa so ženske enakopravne z mošči. Med NOB pa so ženske šivale pletle, kuhale in prale. Moja mamica ima temnorjave lase. Je srednje postave. Najrajši nosi hlače. včasih pa tudi krilo. Imam jo zelo rada.

Zjutraj vstane ob 4.30 uri. Potem gre v hlev, kjer nakrmi prašiče in pomolze kravo. Ko pride iz hleva se preobleče in gre na avtobus. Ko pride iz službe kosi in se preobleče. Potem dela zunaj. V službi dela v laboratoriju. Tam pripravlja barve. Veliko je na nogah.

Želim ji, da bi bila zdrava, srečna in vesela še veliko let. Imam jo zelo rada.

Špajzer Andreja
4. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

Moji mami je ime Natalija. Je srednje postave, ima temno rjave lase, okrogel obraz in modre oči. Moja mama je doma pridna gospodinja. Vse pospravlja in opere obleko. Ko pojemo, pomije posodo, šiva in lika, tudi zalije rože. Zaposlena je v KIL. Dela na oddelku loščilnica. Pri delu je zelo pridna. Ko pride z dela, je utrujena. Želim si, da bo moja mama še naprej zdrava in da bo še dolgo let živela.

Dejan Čobanovič
3. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

Moji mamici je ime Danica. Ima črne lase, rjave oči in je srednje postave. Vstane ob petih zjutraj. V službo gre ob šestih. Zaposlena je v KIL. Dela v pakirnici. Tam ima veliko dela. Iz službe pride ob eni uri. Potem vselej skuha kosilo. Ko se najemo, pospravi in pomije posodo. Mamica se potem odpočije. Zame lepo poskrbi. Zvečer mi pripravi večerjo in potem grem spat. Jaz ji želim za 8. marec veliko zdravja in sreče.

Simon Škarlin
3. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

Moji mami je ime Marija. Hodi na delo v tovarno. Iz tovarne se vrača utrujena. Kljub temu nam pripravi kosilo. Kmalu bo praznik vseh žena. Z očetom ji bova kupila rože in ji s tem izkazala ljubezen. Hudo pa mi je, ker si je zlomila roko. Zato ji veliko pomagam. Želim ji, da bi še dolgo živela in da bi bila srečna.

Andrej Zeme,
3. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

Že po vsem svetu so se dolgo borile za svoje pravice, ker niso bile enakopravne z mošči. Včasih so morale paziti na otroke, pomivati posodo, prati perilo in delati vsa gospodinjska opravila. Danes imajo ženske službo in so enakopravne z mošči. Med NOB so nekatere ženske odšle v partizane. Tam so bile bolničarke, kurirke, bojevale so se na bojiščih in bile aktivistke. Moja mama ima modre oči, lase ima svetlorjave in je močne postave. Doma pere perilo, pomiva posodo in včasih tudi zakuri. V službi je v KIL. Dela v modelarni. Želim si, da bi bila srečna, zdrava in vesela vse do konca življenja.

Gordan Muhedinovič
4. razred OŠ Liboje

MOJA MAMA

Kot vsi vemo so se žene dolgo borile za pravice. Redko katera žena ja dobila službo. Moški so imeli večje pravice in delo. Toda tudi žene so se uprle in zahtevale svoje pravice.

Sedaj imajo žene iste pravice kot moški. Z njimi so enakopravne. Vsaka mlada ženska dobi delo. Tudi med NOB so pomagale partizanom kot aktivistke, kurirke, bolničarke in še na veliko drugih načinov...

Moja mama je srednje postave. Je zelo lepa. Imam jo rad. Ima črne rjave kodraste lase, rjave oči. Na njo sem ponosen. Doma ima veliko dela. Skoraj vsak dan pospravlja, pomiva posodo, včasih kuha, čisti in še veliko drugih del. V službi daje injekcije in še na druge načine zdravi ljudi. Po poklicu je medicinska sestra. Dela zjutraj, popoldan in ponoči.

Jaz ji želim, da bi bila srečna, vesela, ker jo imam zelo rad.

Kač Sašo
4. razred OŠ Liboje

KAKO SEM PREŽIVEL ZIMSKE POČITNICE

Prvi teden počitnic sem preživel doma. Doma sem gledal televizijo, se igral in pomagal pri delu. Velikokrat pa sem se šel smučat na vlečnico. Drugi teden sem šel k stari mami. Pri njej pa sem se večinoma učil, ali pa sem ji pomagal. Želim si, da bi počitnice bile daljše.

Aleš Petek
4. razred OŠ Liboje

MOJA NAJLJUBŠA ROŽA

Doma imamo več vrst rož. Tulipan, kaktus, plezalko, koprive in taščin jezik. Moja najljubša roža je tulipan. Raste na vrtovih. Tako rabi črno rahlo zemljo. Zalivati ga je treba enkrat na teden. Raste bolj na soncu. Večkrat ga odtrgam in si naredim šopek. Tulipan imam zeleno steblo in suličaste liste. Cveteti začne spomladi. Včasih ga dam v lončnico in ga opazujem. Želim, da bi še dolgo imel to rožo.

Sebastjan Črešnovar
3. razred OŠ Liboje

KAJ BOM POSTALA, KO ODRASTEM

Ko bom velika, bom postala sadjarka. Najprej bom šla v kmetijsko šolo. Če bom službo dobila na Mirošanu, bom tudi delala. Drugače pa bom na kmetiji. Na Mirošanu bi rada bila v pisarni. V pisarni bi tipkala na pisalni stroj. Če bi bila na kmetiji pa bi imela hlev, njive in svojo hišo. V hlevu bi imela krave, bike, konje in prašiče. Imela bi tudi kokoši, race, goske, psa in zajce. Rada bi, da bi se mi želje uresničile.

Lilijana Terglav
4. razred

OBISK PRI ZOBOZDRAVNIKU

Nekega dne smo šli vsi učenci k zobozdravniku. Tovarišica nam je prejšnji dan naročila, naj prinesemo zdravstvene izkaznice in zobno ščetko. Drugi dan smo šli k zobozdravniku. Ko smo prišli do zdravstvenega doma smo morali čakati. Sestra je pobrala izkaznice. Ko me je poklicala, me je bilo malce strah. Nato sem se vsedla na stol. Zobozdravnik mi je rekel, naj odprem usta in mi pregledal zobe. Izpulil mi je zob in mi poškopil s tekočino. Kmalu sem odšla v čakalnico. Ko smo bili vsi pregledani smo odšli domov.

Marjetica Jovan
3. razred OŠ Liboje

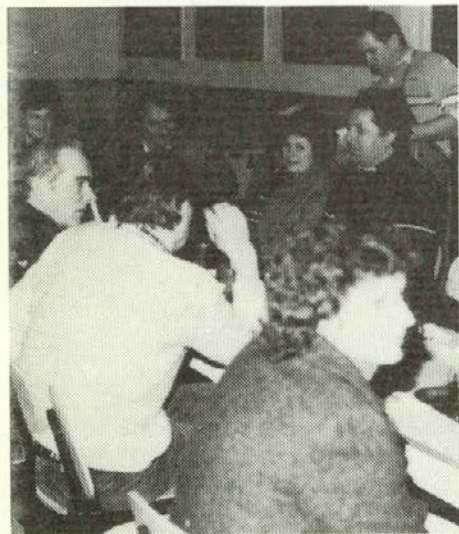
PLANINSKI KOTIČEK

Občinski zbor Planinske sekcije KIL Liboje

V petek 15. II. 1985 je sneg močno naletaval ves dan in do 16. ure je že močno oviral promet na cestah. To je bil tudi eden izmed glavnih vzrokov, da se občnega zbora naše planinske sekcije ni udeležilo več članov, kljub zelo primernim in ne preod daljenemu kraju. Občni zbor se je namreč odvijal v dvorani DPD Svobode Liboje.

V svoji sredini smo imeli čast pozdraviti predsednika našega matičnega društva iz Zabukovice tov. Matija Kajtna, tov. Franca Ježovnika, tov. Štefko Jordan in tov. Silva Jošta dolgoletnega alpinista, gorskega reševalca in gorskega vodiča, ki nam je v pripovedi in sliki prikazal podobo bivanja odprave gornje savinjskega alpinističnega odseka na Grönlandu.

Na občnem zboru smo ocenili naše delo v preteklem letu, ki ga nismo uspeli v celoti

realizirati. Vzrokov je bilo več, eden izmed bistvenih pa slabo vreme na planiranih datumih — vsled tega tudi slaba udeležba na pohodih. Velik del krivde pa seveda nosimo vsi člani, kajti na pohodih sodelujemo vedno eni in isti, večjemu delu pa izgleda, da navdušenje nad gorskim svetom jenjuje, zaradi česar je verjetno tudi odziv manjši, ali pa je krivda na nas, da jih ne znamo pridobiti.

Iz programa naše planinske sekcije smo realizirali: nadaljevanje Savinjske poti, izlete na Nanos, Triglav, Storžič in Kopitnik.

Udeležili smo se tudi pohoda po spominskih obeležjih v KS Liboje in v občini. Določena skupina naših vnetih članov se vsako leto udeleži tradicionalnih zimskih spominskih in drugih pohodov kot so: pohod na Osankarico, Stol, Snežnik, Porezen in Travnik.

Posebno pozornost pa zaslužijo naši trije člani to so: tov. Rihter Marjan — alpinist, tov. Konrad Križnik (Konči) in Štefka Klavžar oba vodnika in zelo aktivna planinca. Na občnem zboru smo izvolili tudi novo sedemčlansko vodstvo in sicer:

predsednik: Kotnik Majda

- člani: Klavžar Štefka s funkcijo povezave z matičnim društvom Zabukovica
- Križnik Konrad
- Selič Dani
- Oblak Marjan oba
- Podpečan Ivan predstavnik iz KS Liboje

Sprejeli smo tudi program dela za leto 1985, ki nas obvezuje k izpolnjevanju predvidenih nalog. Od decembra leta 1979, ko je bila ustanovljena naša PS pa do danes beležimo ugodne rezultate.

Planinstvo in s tem naš prelepi gorski svet smo uspeli približati marsikateremu našemu delavcu in krajanu Liboj, saj je v našo sekcijo vključenih cca 200 planincev.

Ne smemo zanikati, da se prej ni hodilo v gore, vendar ne tako organizirano in s tako finančno pomočjo naše DO in sindikata, ki

imata razumevanje za to rekreacijsko zvrst, za kar se jima iskreno zahvaljujemo,

Spominski zimski pohodi po obeležjih NOB

Pohoda na Osankarico, ki je bil 6. I. 1985, se je udeležila samo naša vodnica Štefka, le-ta se je udeležila tudi pohoda Dramlje—Žiče.

Dvajstega jubilejnega zimskega vzpona, ki se je odvijal v lepem sončnem vremenu na Stol, so se udeležili štirje člani naše planinske sekcije.

Največja udeležba pa je bila dne 9. 3. 85, ko se je povzpelo kar sedem članov naše sekcije na Snežnik. M. K.

MOZAIK NJENEGA ŽIVLJENJA

Življenje vsekakor izmed nas je nenapisana knjiga, je zbir delavcev, ki tvorijo barvni in zelo pester mozaik.

In vsak izmed teh delavcev predstavlja zgodbo, usodo človeka in boj za obstanek.

Prešeren pravi, da je dolgost življenja našega kratka, a tega ne pove nobena pratka. In še prav ima. Življenje je kratko, prekratko, da bi ga zapravljali za razne nesmisle. Vendar je kljub temu treba priznati, da različnih drobnih dogodkov, ki življenje popestrijo, nikoli ne zmanjka. Iz takih delcev (dogodkov) je sestavljen mozaik njenega življenja...

Rodila se je v delavski družini. Imela je srečno življenje, kljub temu, da jo starši niso mogli razvajati. Odraščala je in prestopila prag osnovne šole, kjer se je naučila osnovnih pravil za življenje. Bila je pridna in prizadevna, zato se je hitro učila. Po končanem šolanju v osnovni šoli, je stopila na pot, ki ni bila lahka, nasprotno, bila je polna ovinkov in stranpoti.

Spoznala je, da ji je bilo v otroških letih najlepše, saj se ni bilo treba boriti za ljubi kruhek.

Kadarkoli je prišla domov iz šole, jo je doma vedno čakala mati s svojo ljubeznijo in nežno skrbjo.

Zdaj se ji dozdeva, da je tega že zelo dolgo. Tudi sama je poročena in bo kmalu postala mati.

Usoda se ponavlja, vendar si še zaželi, da bi ostala deklica, ki prejema drobne nežnosti. Vse je spremenjeno. Zdaj se je naučila, da je potrebno v življenju tudi dajati in ne samo jemati.

Morda je bila v začetku preveč naivna in je verjela, da jo bo možki, katerega si bo izbrala za življenjskega tovariša, vedno nosil po rokah. Resničnost je drugačna. Nič več ne zapira oči pred dejstvi. Sprijaznila se je s tem življenjem in ga sprejela takšnega kot je. Ni več tiste romantike, niti misli, da obstaja nekaj česar nikoli ni bilo.

Zdaj se mora vedno za nekaj boriti. Hodi v službo in vstaja že zgodaj, da ne zamudi delavskega avtobusa.

Zase in za moža pripravi zajtrk in komaj utegne najti čas, da se za silo »uredi«. V službi

se dan na dan srečuje z različnimi problemi, ki jih skuša reševati kakor najbolje zna. Trudi se po svojih močeh, da bi delo vestno opravljala.

Ko pride iz službe domov, jo znova čaka delo. Še sreča, da ji pri tem veliko pomaga mati, s katero živijo v skupnem gospodinjstvu. Družina lačna sede za mizo in v tišini poje pripravljeno kosilo. Potem je treba pomiti posodo in pospraviti po kuhinji, to delo se ponavlja iz dneva v dan.

Zvečer je utrujena, toda čaka jo še likanje perila in učenje za izpit na višji šoli.

Njeno življenje je delo v službi, doma ter njena družina, brez katere bi bila osamljena. Včasih je v družino spadala tudi sestra, katera se je poročila in ima zdaj svoj dom in svoje življenje.

Taka je resničnost. Družina se je odtujila. Vsak član si je ustvaril neko svoje življenje, svoj notranji svet.

Vendar pa je kljub odtujenosti lepo živeti in se boriti za obstanek. Saj moramo dalje ustvarjati, da bo rodovom, ki prihajajo za nami lepše in da bodo imeli vsaj tisto, kar nujno potrebujejo za obstoj.

To pa ni samo hrana, pijača, to je ljubezen, ki bi naj vodila naše življenje.

Vanja Mavrek

Pavli v slovo!

Pride trenutek ko nisi v stanju, da se upreš usodi, katera spremlja vsakega človeka skozi življenje. Tudi za našo nekdanjo sodelavko Pavlo se je zaključila oziroma končala življenjska pot tako iznenada in nepričakovano, da starejše delavke, njene nekdanje sodelavke niso mogle verjeti, da je njo premagala neizprosna smrt, čeprav so vedele, da je preživljala težke dneve v neozdravljivi bolezni, katera jo je priklenila na bolniško posteljo.

Pavla je že v rani mladosti okusila vse tegobe težkega življenja, vendar ni nikdar obupala. Smelo in ponosno je zrla svoji usodi nasproti. Zavedala se je, da brez dela ni jela, zato se je odločila, da gre v redno delovno razmerje. Prvo zaposlitev je dobila pri gradbenem podjetju Stavbenik v Celju. Delo, katerega ji je nudil kolektiv, je bilo po njeni presoji pretežko, zato je prišla iz Celja v libojsko kotlino med keramike. V oddelkih, kjer je delala so jo cenili in spoštovali, pa kako je ne bi

saj je bila že po svoji naravi skromna, vestna in pridna delavka. Nobeno še tako umazano delo, ji ni delalo težav, čeprav v letih ko je bila med nami ni bilo takšnih delovnih pogojev kot so danes. Kljub temu, da je bila med nami komaj dobrih dvanajst let, smo jo dodobra spoznali in uganili njene skrite želje. Želja za lastnim domom in družino se ji je uresničila, saj sta imela z možem hčerko in sina, katera sta lepo vzgojila ter pomagala, da so danes vredni člani naše družbe.

Ljubezen, katero je dajala svojima otrokoma, kot ljubeča in skrbna mati, se ji je sedaj ob zadnji uri nečloveškega trpljenja v težki bolezni bogato obrestovala. Ni jim bilo težko, ob kateri koli uri podnevi ali ponoči — prišli so, da ji krajšajo ure v težki bolezni, pa čeprav imajo njeni varovanci svoje družine. Vse bi dali samo, da bi še bila med njimi ali na žalost želja se jim ni uresničila. Morala je zapustiti dom in družino.

Da je bila priljubljena med Petrovčani je bil dokaz ob uri slovesa na pokopališču v Žalcu, kjer so se poslovili od nje.

Člani kolektiva Keramične industrije iz Liboj izrekamo možu, hčerki Marjani, sinu Stanku z družinami ter sorodnikom iskreno sožalje.

Tone Mlinarič

Turnškoveму Ivanu v slovo!

Vsako slovo je težko za sorodnike, še posebej za najbližnje, ko se zadnjič poslovljajo od moža in očeta. Tako je bilo tudi 20. decembra 1984. leta boleče slovo za Turnškovo družino, ko se je morala ločiti od moža in očeta.

V moji dolgoletni nevhvaležni nalogi ni bilo primera, da bi se usoda tako kruto poigrala, kot se je v tej družini. V treh letih je mama Cilka ostala brez dveh sinov in moža. Zares hudo in težko.

Svoja otroška leta je Ivan preživel v Pilštanjju. Že kot otrok je okusil vse tegobe težkega življenja, zato mu ni bilo težko ob prihodu med libojske keramike poprijeti še za tako umazano delo. 20. julija 1927. leta se je prvič zaposlil v oddelku Strugarne. Pogoji dela so bili skoraj nevzdržni, vendar ni klonil, ampak je s ponosom delal zavedajoč se, da pridejo boljši časi. Ni bilo ogrevanja in ne tople vode, da o sedemurnem delovniku in toplih malicah sploh ne govorimo. Delali so po deset in več ur vendar ni odnehal vse do dne, ko je prišla kriza in je moral zapustiti tovarno ter pričeti težko in nevarno pot rudarja. Čeprav nerad se je moral podati v usodo, če je hotel, da številna družina ni trpela prevelikega pomanjkanja. V vsem mu je zvesto stala ob strani njegova življenjska sopotnica Cilka, saj mu je posvetila 50 let skupnega življenja.

Leta 1956 se mu je nasmehnila sreča, pa čeprav samo za dve leti, da je lahko prišel nazaj med svoje keramike in med njimi dočkal svoj zaslužen pokoj.

Bolezen, katera mu je načela zdravje je bila taka, da mu tudi v bolnici niso mogli poma-

gati, zato je prišel za zadnjo uro med svoje, kateri so mu krajšali ure njegovega življenja. Tudi ob zadnji uri slovesa se je videlo, da je bil spoštovan, saj ga je spremljalo lepo število libojsčanov na pot po kateri ni vrnitve. Ženi Cilki, hčerki Elici in Cilki ter vnuku Ivi-ju izrekamo člani kolektiva Keramične industrije Liboje iskreno sožalje.

Tone Mlinarič

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega očeta

Ivana Koštomaja

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem, sorodnikom in znancem za izkazano pomoč, darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Posebno se zahvaljujem nekdanjim sodelavcem podjetja KIL za denarno pomoč, izrečeno sožalje, gasilskemu društvu Zabuškova, govorniku, godbi na pihala in vsem, ki ste ga številno pospremili na njegovi zadnji poti

sin Jernej z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta GRM Martina se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za pomoč pri organizaciji pogreba, za darovano cvetje, izraženo sožalje, godbi iz Liboj za odigrane žalostinke ter Mlinarič Antonu za poslovilne besede.

Hvala tudi vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

žena Marija, sin Janko
in Igor z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta Ivana Turnška iz Kasaz se iskreno zahvaljujem oddelku strugarne za denarno pomoč, hvala tudi tov. Mlinariču za poslovilne besede, hvala tudi tov. direktorju, tov. Rom Maksu, kakor tudi godbi na pihala »Rudarjev in Keramikov« iz Liboj za odigrane žalostinke, hvala tudi tov. Štorman Marjanu in vsem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na zadnji poti izpred mrliške vežice na pokopališču v Žalcu.

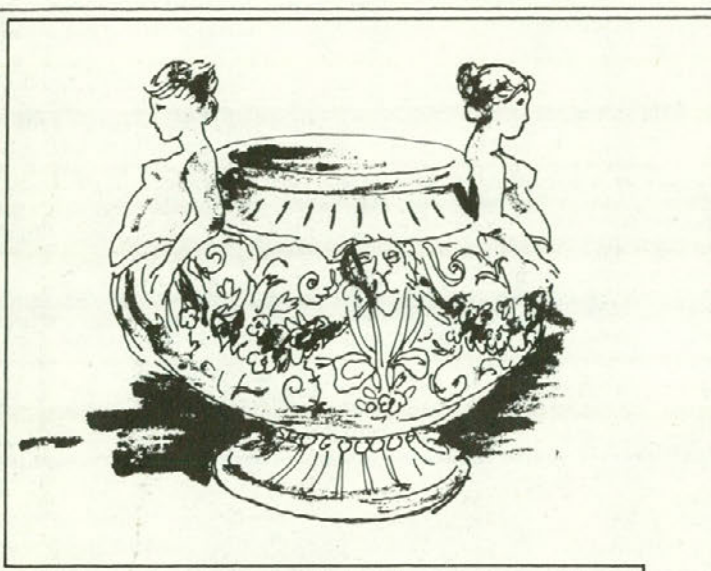
Še enkrat vsem najiskrenejše hvala. Žalujejoči žena Cecilija, hčerka Cici z družino in hčerka Elica z družino.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta Zupanc Slavka se iskreno zahvaljujemo vsem najinim sodelavcem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in vsem, ki ste sočustvovali z nami.

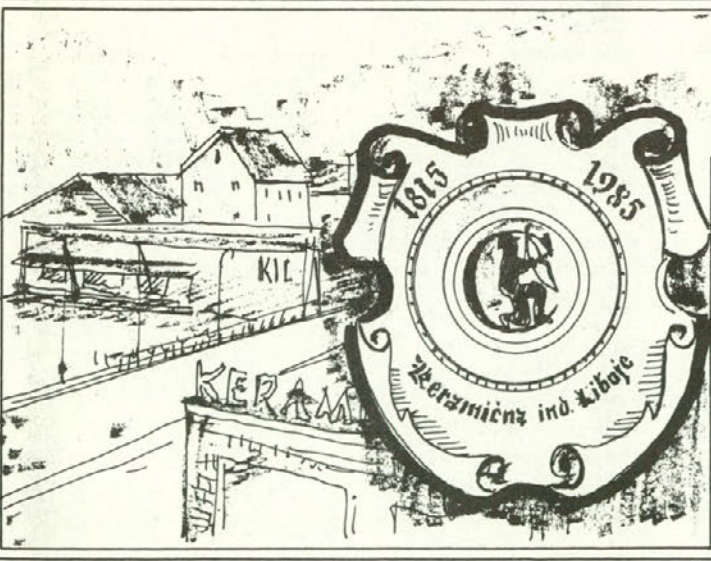
Iskrena zahvala sodelavcem strugarne za denarno pomoč, sodelavcem loščilnice za podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Žaluojača žena Marica in
hčerka Alenka z družino

KIL	DAN V TEJNU	IZDELOVA- LEC OPEKE	VRSTA RELENTJA- VE	SODOBNIK KELTOV	DEL OBRAZA	OČKA	POŠKODBA
IZDELOVA- LEC ČOPIČEV							
VOJAŠKI NARAMNIK							
VRSTA SINTETIČ- TKANINE							
ROČNI KRIŽ			DEL TELESA MALA DEKLICA				
MARIBOR- AUTOB. TELESNA TEKOČINA				GESLO, VODILO	HRVASKI FILMSKI IGRALCI VIDOVIČ	KRAJ	POVRŠIN- SKA MERA

KIL	TANKA PLOŠČICA	DEJALOV SIN	NABE OTODJE PRI POLI	PREBIVAL- AONIJE	NOVI SAD	VIŠKA GORA V SVICI	KRATEK POZIREK VRSTA, BIB.	SREDOPAK RASTLINA STRDENJE	STARI PREBIVAL- ITALIJE GOSIJA	PETER ERZEN CIGAN	KIS MEDMET SMEHA	DOMAČE IME RADIJ	ROJSTNI KRAJ SIMONA GREGORČIČ	KOVINSKA NAROKVA	ANGELČKO SVETLO PIVO
PREBIVAL- CI LIBANONA															TITAN
PESNIŠKO POSVEČILO															
NEMŠKA REKA					VOJNA ŽIVAL	ŠVICARSKO MESTO DEL DNEVA									
HERCE- GOVEC				RUTENIJ 4. IN 18. ČRKA			SLAŠČIČAR								
IZDELOVA- LEC LONCEV							ZVEZA MLADINE		DE JANEIRO	KDOR IMA OBUEBE	VELIKA VEŽA AUSTRAL- MEDVED				
PREBIVAL- KA ASIRIJA							SESTAVIL ŽUPAN DRAGO	KIL	TERMIN LJUDSKA TEHNIKA			ORANJE JUNIOR			

															SLOVESNA OBREDNA OPRAVA
RISAL PIZMOHT BRUNO									ŠPANSKI ČLENIK PREBIVALKA IRŠKE		PESTNER KITATSKI DINAR, TEKAK				
SVETO- PISEMSKA OSEBA													NINO V ROBIČ GL. MESTO ITALIJE		
RADON											SEČ SOFIA LOREN				
VRSTA RASTLINE															
ZNAMKA RADIJA- TORJEV															